

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (четвърти състав)

12 октомври 2011 година *

По дело T-41/05

Alliance One International, Inc., по-рано известно като Dimon Inc., установено в Danville, Вирджиния (Съединени американски щати), представлявано първоначално от адв. L. Bergkamp, адв. H. Cogels, адв. J. Dhont, адв. M. Marañón Hermoso и адв. A. Emch, впоследствие от адв. M. Odriozola Alén, адв. J. Folguera Crespo, адв. P. Vidal Martínez, адв. M. Barrantes Diaz и адв. A. João Vide, avocats,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, представлявана първоначално от г-н É. Gippini Fournier и г-н F. Amato, впоследствие от г-н Gippini Fournier, г-н N. Khan и г-н J. Bourke, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за частична отмяна на Решение С (2004) 4030 окончателен на Комисията от 20 октомври 2004 година относно производство по прилагане на член 81, параграф 1 [ЕО] (преписка СОМР/С.38.238/В.2 — Суров тютюн — Испания) и при условията на евентуалност искане за намаляване на размера на глобата, наложена на жалбоподателя с това решение,

* Език на производството: английски.

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти състав),

състоящ се от: г-н О. Czúcz, председател, г-жа I. Labucka и г-н К. O’Higgins (докладчик), съдии,

секретар: г-жа С. Kantza, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 17 юни 2009 г.,

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

1. Жалбоподателят и административното производство

- 1 Жалбоподателят, Dimon, понастоящем Alliance One International, Inc, е американско дружество, установено във Вирджиния (САЩ). То е дружеството майка на група, която включва стотина дружества с дейност в тютюневия сектор (наричана по-нататък „групата Dimon“). Основната дейност на групата е доставка на преработен тютюн за производителите на цигари. За тази цел той се снабдява с преработен тютюн, по-специално от Agroexpansión, SA.

- 2 Agroexpansión е едно от четирите предприятия за първична преработка на суров тютюн в Испания (наричани по-нататък „преработвателите“).
- 3 Останалите трима испански преработватели са Compañía española de tabaco en goma, SA (наричано по-нататък „Cetarsa“), Tabacos Españoles, SL (наричано по-нататък „Taes“) и World Wide Tobacco España, SA (наричано по-нататък „WWTE“).
- 4 В началото Agroexpansión е било семейно предприятие. То е създадено през 1988 г. от г-н В., който е негов генерален директор до края на 2004 г. От 1994 г. до 1997 г. капиталът му е собственост на съпругата на г-н В. и на испанското дружество WW Margretrol, SA, които имат равни дялове.
- 5 На 18 ноември 1997 г. Intabex Netherlands BV (наричано по-нататък „Intabex“) придобива всички акции на Agroexpansión. Към онзи момент Intabex е част от групата Intabex, която жалбоподателят придобива през април 1997 г.
- 6 Тъй като разполага със сведения, че испанските преработватели и производители на суров тютюн са нарушили член 81 ЕО, на 3 и 4 октомври 2001 г. Комисията на Европейските общности извършва на основание член 14 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 година, Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ L3, 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3) проверки в помещенията на трима от тези преработватели, а именно Agroexpansión, Cetarsa и WWTE, както и на Asociación Nacional de Empresas Transformadoras de Tabaco (наричано по-нататък „Anetab“).
- 7 На 3 октомври 2001 г. Комисията извършва и проверки в помещенията на Maison des métiers du tabac и на Fédération européenne des transformateurs de tabac, а на 5 октомври 2001 г. — в помещенията на Federación nacional de cultivadores de tabaco (наричано по-нататък „FNCT“).

- 8 С писмо от 16 януари 2002 г., позовавайки се на Известието на Комисията относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер по дела във връзка с картели (ОВ С 207, 1996 г., стр. 4, наричано по-нататък „Известието относно сътрудничеството“), преработвателите и Anetab уведомяват Комисията за желанието си да сътрудничат.
- 9 С писмо от 21 януари 2002 г. те предоставят определена информация на Комисията.
- 10 С писма от 15 февруари 2002 г. Agroexpansión, Cetarsa и WWTE предоставят на Комисията допълнителна информация; същото прави и Taes с писмо от 18 февруари 2002 г.
- 11 Впоследствие Комисията отправя до преработвателите, до Anetab и до FNCT няколко искания за предоставяне на информация на основание член 11 от Регламент № 17. Комисията иска сведения и от испанското министерство на земеделието, риболова и храните относно испанската правна уредба във връзка със селскостопанските продукти.
- 12 На 11 декември 2003 г. Комисията започва производството, което е в основата на настоящото дело, и изготвя изложение на възраженията, което изпраща на 20 предприятия или сдружения, сред които са преработвателите, жалбоподателят, Anetab, FNCT и Deltafina SpA. Deltafina е италианско дружество, което се занимава основно с първична преработка на суров тютюн в Италия и с продажба на преработен тютюн. То принадлежи към същата група дружества като Taes, а именно към групата, оглавявана от американското дружество Universal Corp.
- 13 Посочените предприятия и сдружения получават достъп до преписката на Комисията по разследването под формата на копие върху CD-ROM, което им се изпраща, и представят писмени становища в отговор на твърденията на Комисията за нарушения.

- 14 На 29 март 2004 г. се провежда изслушване.
- 15 След като се допитва до консултативния комитет по ограничителни споразумения и господстващо положение и взема предвид окончателния доклад на служителя по изслушването, на 20 октомври 2004 г. Комисията приема Решение С (2004) 4030 окончателен относно производство по прилагане на член 81, параграф 1 [ЕО] (преписка COMP/C.38.238/B.2 — Суров тютюн — Испания) (наричано по-нататък „обжалваното решение“), чието резюме е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* от 19 април 2007 г. (ОВ L 102, стр. 14).

2. Обжалваното решение

- 16 Обжалваното решение се отнася до два хоризонтални картела, уговорени и приложени на испанския пазар на суров тютюн.
- 17 Първият картел, който включва преработвателите и Deltafina, е имал за цел всяка година през периода 1996—2001 г. да определя средната (максимална) доставна цена за всеки сорт суров тютюн общо за всички качества тютюн, както и да разпределя количествата от всеки сорт суров тютюн, които всеки от преработвателите може да закупи от производителите (вж. по-специално съображения 74—76 и 276 от обжалваното решение). В периода 1999—2001 г. преработвателите и Deltafina са уговорили и ценови диапазон в зависимост от качеството на всеки сорт суров тютюн, включен в таблиците, приложени към „Договорите за отглеждане“, както и „Допълнителни условия“, а именно средната минимална цена за производител и средната минимална цена за обединение на производители (вж. по-специално съображения 77—83 и 276 от обжалваното решение).
- 18 Описаният в точка 17 по-горе картел ще бъде наричан по-нататък „картелът на преработвателите“.

- 19 Вторият картел, който е установен в обжалваното решение, включва трите испански земеделски сдружения, а именно Asociación agraria de jóvenes agricultores (наричано по-нататък „ASAJA“), Unión de pequeños agricultores (наричано по-нататък „UPA“) и Coordinadora de organizaciones de agricultores y ganaderos (наричано по-нататък „COAG“), а също и Confederación de cooperativas agrarias de España (наричано по-нататък „ССАЕ“). Този картел е имал за цел да определя всяка година в периода 1996—2001 г. ценовите диапазони в зависимост от качеството на всеки сорт суров тютюн, включен в таблиците, приложени към „договорите за отглеждане“, както и „допълнителните условия“ (вж. по-специално съображения 77—83 и 277 от обжалваното решение).
- 20 Описаният в точка 19 по-горе картел ще бъде наричан по-нататък „картелът на представителите на производителите“.
- 21 В обжалваното решение Комисията приема, че всеки един от тези картели представлява едно-единствено продължено нарушение на член 81, параграф 1 ЕО (вж. по-специално съображения 275—277 от обжалваното решение).
- 22 В член 1 от обжалваното решение Комисията приема, че отговорност за картела на преработвателите носят преработвателите, Deltafina, жалбоподателят и дружествата майки на WWTE, а именно Standard Commercial Corp. (наричано по-нататък „SCC“), Standard Commercial Tobacco Co., Inc. (наричано по-нататък „SCTC“) и Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd (наричано по-нататък „TCLT“), а за картела на представителите на производителите — ASAJA, UPA, COAG и ССАЕ (наричани по-нататък общо „представителите на производителите“).
- 23 В член 2 от обжалваното решение Комисията разпорежда на тези предприятия и на представителите на производителите незабавно да преустановят посочените в член 1 нарушения, ако все още не са направили това, и да се въздържат занапред от ограничителни практики със същите или равностойни цел или последици.

- 24 В член 3 от обжалваното решение Комисията налага глоби на посочените предприятия и на представителите на производителите, като жалбоподателят отговаря солидарно за заплащането на наложената на Agroexpansión глоба, а SCC, SCTC и TCLT отговарят солидарно за заплащането на наложената на WWTE глоба (вж. точки 61 и 62 по-долу).

3. Адресати на обжалваното решение

- 25 В точка 2.4 от обжалваното решение се разглежда въпросът за адресатите (съображения 357—400 от обжалваното решение).
- 26 В тази точка Комисията посочва най-напред, че е установено, че преработвателите и Deltafina са участвали пряко в картела на преработвателите, а представителите на производителите — в картела на представителите на производителите, така че всяко едно от тези предприятия и сдружения „следва да поеме отговорността за нарушението и следователно е адресат на [обжалваното решение]“ (съображения 357 и 358 от обжалваното решение). В съображения 359—369 от това решение тя уточнява по-специално ролята на Deltafina в картела на преработвателите.
- 27 По-нататък Комисията разглежда въпроса дали дружеството майка може да носи отговорност за неправомерното поведение на своето дъщерно дружество, като посочва, че в настоящия случай този въпрос се поставя по отношение на три субекта, а именно Agroexpansión, WWTE и Taes (съображения 370—400 от обжалваното решение).
- 28 В това отношение Комисията припомня, на първо място, принципите, които според нея се прилагат в тази област (съображения 371—374 от обжалваното решение).

29 По-специално тя посочва следното:

- за да се определи дали дружеството майка трябва да носи отговорност за неправомерното поведение на своето дъщерно дружество, е необходимо да се установи, че последното „не определя самостоятелно поведението си на пазара, а главно изпълнява дадените му от дружеството майка указания (Решение на Съда от 14 юли 1972 г. по дело Imperial Chemical Industries/Комисия, 48/69, Recueil, стр. 619, точки 132 и 133),
- според постоянната съдебна практика, когато дружеството майка притежава изцяло капитала на своето дъщерно дружество, с основание може да се предположи, че то действително упражнява решаващо влияние върху поведението на своето дъщерно дружество (Решение на Съда от 25 октомври 1983 г. по дело AEG-Telefunken/Комисия, 107/82, Recueil, стр. 3151, точка 50, Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело Stora Kopparbergs Bergslags/Комисия, C-286/98 P, Recueil, стр. I-9925, точка 29 и Решение на Общия съд от 20 април 1999 г. по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, наречено „PVC II“, T-305/94-T-307/94, T-313/94-T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 и T-335/94, Recueil, стр. II-931, точки 961 и 984),
- това предположение може да бъде потвърдено от „особените обстоятелства на конкретния случай“,
- според Съда в случаите, в които дъщерното дружество не е контролирано изцяло, дружеството майка може да оказва влияние върху политиката на това дъщерно дружество, когато към момента на извършване на нарушението притежава мажоритарен дял от неговия капитал (Решение по дело Imperial Chemical Industries/Комисия, посочено по-горе, точка 136) или когато „постоянно“ получава информация за практиките на това дъщерно дружество и определя пряко неговото поведение (Решение по дело AEG-Telefunken/Комисия, посочено по-горе, точка 52),

— според постоянната съдебна практика понятието за предприятие в контекста на правото на конкуренцията трябва да се разбира като обозначаващо една стопанска единица от гледна точка на разглежданото споразумение, дори ако от юридическа гледна точка тази стопанска единица се състои от няколко физически или юридически лица (Решение на Общия съд от 20 март 2002 г. по дело HFB и др./Комисия, T-9/99, Recueil, стр. II-1487, точка 66, което препраща към Решение на Съда от 12 юли 1984 г. по дело Hydrotherm Gerätebau, 170/83, Recueil, стр. 2999, точка 11).

30 На второ място, преди да разгледа по-подробно случая на Agroexpansión, както и този на WWTE, в съображение 375 от обжалваното решение Комисията посочва следното:

„В настоящия случай трима от четиримата испански преработватели на суров тютюн се контролират (на 100 % или на 90 %) от американски многонационални дружества. Освен това съществуват и други фактически данни, които потвърждават презумпцията, че отговорност за поведението на Agroexpansión и на WWTE трябва да носят съответните им дружества майки. В този случай двете дружества — дружеството майка и дъщерното дружество — трябва да се считат за солидарно отговорни за установените в [...] [обжалваното] решение нарушения.“

31 В съображение 376 от обжалваното решение Комисията добавя, че:

„[За сметка на това] след изпращането на изложението на възраженията и изслушването на страните става ясно, че доказателствата по преписката не могат да обосноват същия извод относно дяловото участие на Universal [...] и на Universal Leaf [Tobacco Co. Inc.] в Taes и в Deltafina. Всъщност [освен] структурната връзка между дружествата майки и техните дъщерни дружества нищо в преписката не указва, че Universal [...] и Universal Leaf действително са участвали в деянията, предмет на [обжалваното решение]. Затова не би следвало те да

бъдат адресати на решение по това дело. Същият извод се налага a fortiori по отношение на Intabex, тъй като неговото 100-процентно участие в Agroexpansión е чисто финансово.“

32 В съображения 377—386 от обжалваното решение Комисията разглежда случая на Agroexpansión и на групата Dimon.

33 Комисията посочва по-специално, че от втората половина на 1997 г. Agroexpansión се контролира напълно от жалбоподателя посредством изцяло притежаваното от него дъщерно дружество Intabex (съображение 377 от обжалваното решение). От това тя прави извода, че с основание може да се презумира, че поне от този момент жалбоподателят упражнява решаващо влияние върху поведението на Agroexpansión (съображение 378, първо изречение от обжалваното решение). Комисията добавя, че и други обстоятелства по преписката, описани в съображение 379 от обжалваното решение, потвърждават „презумпцията, [че жалбоподателят] е можел да упражнява решаващо влияние“ (съображение 378, второ изречение от обжалваното решение). В съображение 380 от обжалваното решение тя посочва, че видно от изложеното по-горе, „[жалбоподателят] е знаел за действията на дъщерното му дружество, предмет на настоящото решение, и е познавал контекста, в който са извършени, а доколкото от 1997 г. нататък [жалбоподателят] притежава изцяло капитала на дъщерното си дружество, той е бил в състояние да упражнява действително влияние върху поведението на своето дъщерно дружество“. В съображение 382 от това решение Комисията пояснява, че „[о]бстоятелствата, които Agroexpansión съобщава на [жалбоподателя] в кореспонденцията им, е трябвало да предизвикат незабавна реакция от негова страна — или да се разграничи изрично от всички действия, които биха могли да съставляват нарушение на правилата на конкуренцията, или да изиска от ръководството на Agroexpansión да преустанови всички потенциално антиконкурентни действия“. След това Комисията констатира, че „в крайна сметка [жалбоподателят] не е направил нищо подобно“.

- 34 Освен това в съображение 381 от обжалваното решение Комисията приема за неоснователни доводите, които жалбоподателят изтъква в отговора си на изложението на възразенията, за да докаже самостоятелното поведение на Agroexpansión на пазара.
- 35 Накрая, Комисията отхвърля твърдението на жалбоподателя, че е нарушила принципа на недопускане на дискриминация, като го е подвела под отговорност за неправомерното поведение на дъщерното му дружество, а същевременно не е постъпила така спрямо дружеството майка на Cetarsa, а именно Sociedad estatal de participaciones industriales (наричано по-нататък „Seri“). Комисията обосновава тази разлика в третирането с обстоятелството, че противно на твърденията на жалбоподателя, „в [нейната] преписка [...] не [се съдържат] данни за пряка комуникация между Cetarsa и Seri относно предмета на настоящото дело“, че „участието на Seri в Cetarsa [изглежда] главно финансово, подобно на връзката между Intabex и Agroexpansión“, че „(за разлика от Agroexpansión) Cetarsa [обединява] цялата дейност по преработка на тютюн на групата Seri и по тази причина явно [се] ръководи отделно“, и накрая, че „Cetarsa не е изцяло притежавано от Seri дъщерно дружество“ (съображение 384 от обжалваното решение).
- 36 Въз основа на тези обстоятелства Комисията стига до извода, че жалбоподателят „[трябва] да носи солидарна отговорност с Agroexpansión за установеното в [обжалваното решение] поведение на последното в периода от втората половина на 1997 г. до 10 август 2001 г.“ (съображение 386 от обжалваното решение).
- 37 В съображения 387—400 от обжалваното решение Комисията разглежда случая на WWTE. Тя установява, че в периода от 1995 г. до май 1998 г. WWTE е контролирано съвместно от SCC (посредством SCTC и TCLT) и от председателя на WWTE и неговото семейство, и посочва редица данни за това, че през същия период SCC „и/или неговите дъщерни дружества“ действително са упражнявали влияние върху поведението на WWTE в Испания (съображение 391 от обжалваното решение). Що се отнася до периода от май 1998 г. до датата на обжалваното решение, Комисията посочва редица обстоятелства, от които

било видно, че SCC, пряко или чрез SCTC и TCLT, е осъществявало изключителен контрол върху WWTE и е упражнявало решаващо влияние върху неговата търговска политика. Тя добавя, че „[д]оводите на SCC в отговора му на изложението на възраженията не [обосновават] различен извод в това отношение“ (съображение 399 от обжалваното решение). Предвид тези обстоятелства Комисията заключава, че най-късно от 1996 г. „SCC и/или дъщерните му дружества SCTC и TCLT“ са упражнявали решаващо влияние върху търговската политика на WWTE и че поради това трябва да носят солидарна отговорност за практиките, за които последното е упрекувано, и да са сред адресатите на обжалваното решение (съображение 400 от обжалваното решение).

4. Определяне на размера на глобите

- ³⁸ В съображения 404—458 от обжалваното решение Комисията разглежда въпроса относно глобите, които следва да се наложат на адресатите на това решение.
- ³⁹ Комисията определя размера на глобите в зависимост от тежестта и продължителността на съответните нарушения, тоест в зависимост от двата критерия, изрично посочени в член 23, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 8, стр. 167), и в член 15, параграф 2 от Регламент № 17, който съгласно обжалваното решение се е прилагал към момента на тези нарушения (съображения 404 и 405 от обжалваното решение).
- ⁴⁰ За да определи размера на глобата на всеки от адресатите, Комисията прилага метода, посочен в Насоките относно метода за определяне размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5

[ВС] (ОВ С 9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69, наричани по-нататък „Насоките“), въпреки че не се позовава изрично на тях. В обжалваното решение Комисията също така преценява дали и в каква степен адресатите отговарят на изискванията, определени в Известието относно сътрудничеството.

Начален размер на глобите

- 41 Първо, в съображение 414 от обжалваното решение Комисията квалифицира нарушенията като „много сериозни“, след като в съображения 408—413 от това решение разглежда характера им, конкретното им въздействие върху пазара, обхвата на съответния географски пазар и обема на съответния продуктов пазар.
- 42 По-нататък, в съображение 415 от обжалваното решение Комисията приема, че следва да „се вземе предвид конкретното значение на всяко предприятие и поради това — действителното влияние на неговите незаконосъобразни действия върху конкуренцията, за да може възпиращият ефект на наложената на всяко предприятие глоба да бъде пропорционален на неговия принос за незаконосъобразните действия, които следва да бъдат санкционирани“.
- 43 Комисията прави разграничение между картела на преработвателите (съображения 416—424 от обжалваното решение) и този на представителите на производителите (съображения 425—431 от обжалваното решение).
- 44 По-нататък, що се отнася до картела на преработвателите, на първо място, Комисията приема, че „глобите [трябва] да бъдат степенувани с оглед на приноса към незаконосъобразните действия и положението на пазара, което има всяка разглеждана страна“ (съображение 416 от обжалваното решение).

- 45 В това отношение Комисията обявява, че „на Deltafina трябва[ло] да бъде определен най-висок начален размер на глобата поради неговото водещо положение на пазара в качеството му на основен изкупвач на испанския преработен тютюн“ (съображение 417 от обжалваното решение).
- 46 Що се отнася до преработвателите, Комисията счита, че техният „принос“ към незаконните практики „[може] в общи линии да бъде приет за сходен“ (съображение 418 от обжалваното решение). Тя счита обаче, че следва да се отчетат разликите в размера и пазарния дял на преработвателите и съответно те да бъдат разпределени в три категории.
- 47 В първата категория, определена като „особена“, Комисията поставя Cetarsa, понеже това дружество е „категорично най-големият испански преработвател“ и поради това на него следва да бъде определен най-висок начален размер (съображение 419 от обжалваното решение). Във втората категория тя поставя Agroexpansión и WWTE, посочвайки, че всяко от тях има пазарен дял от около 15% и трябва да им бъде определен един и същ начален размер (съображение 420 от обжалваното решение). Накрая, в третата категория Комисията поставя Taes, тъй като това дружество има пазарен дял от само 1,6% и поради това трябва да му бъде определен най-ниският начален размер (съображение 421 от обжалваното решение).
- 48 На второ място, за да осигури достатъчно възпиращ ефект на глобата, Комисията приема, че следва да приложи коефициент 1,5 към началния размер за WWTE, тоест да го увеличи с 50%, а към определения начален размер за Agroexpansión да приложи коефициент 2, тоест да го увеличи със 100% (съображение 423 от обжалваното решение). Всъщност тя смята, че трябва да бъде отчетен фактът, че тези двама преработватели, макар да притежават относително малки дялове от испанския пазар на изкупуването на суров тютюн, принадлежат към мултинационални компании, които имат значителна икономическа и финансова мощ и „освен това“ са действали „под решаващото въздействие на съответните им дружества майки“ (съображение 422 от обжалваното решение).

49 Предвид тези различни обстоятелства в съображение 424 от обжалваното решение Комисията определя началния размер на глобите по следния начин:

— Deltafina: 8 000 000 EUR,

— Cetarsa: 8 000 000 EUR,

— Agroexpansión: 1 800 000 EUR x 2 = 3 600 000 EUR,

— WWTE: 1 800 000 EUR x 1,5 = 2 700 000 EUR,

— Taes: 200 000 EUR.

50 Накрая, що се отнася до картела на представителите на производителите, Комисията приема, че на всеки от тях следва да бъде наложена само символична глоба в размер на 1 000 EUR (съображения 425 и 430 от обжалваното решение). Тя обосновава становището си с обстоятелството, че „нормативната уредба, която урежда колективните преговори относно типовите договори, може да доведе до значителна степен на несигурност относно законосъобразността на действията на представителите на производителите и на преработвателите в точно установения контекст на колективните преговори относно типовите договори“ (съображение 428 от обжалваното решение), като освен това се основава и на някои обстоятелства, посочени в съображение 427 от обжалваното решение. Тя също така отбелязва, че „наличието на преговори относно типовите договори и резултатите от тях по принцип спадат към публичната сфера и [...] преди започване на настоящото производство никой орган не е поставял под въпрос съвместимостта им с общностното или с испанското право“ (съображение 429 от обжалваното решение).

Основен размер на глобите

51 В съображения 432 и 433 от обжалваното решение Комисията разглежда въпроса за продължителността на нарушението, извършено от преработвателите и Deltafina. Тя определя продължителността на нарушението на пет години и четири месеца, което е дългосрочно нарушение. Поради това тя увеличава с 50% началния размер на глобата, наложена на всеки от преработвателите и на Deltafina.

52 Така основните размери на глобите са установени, както следва:

— Deltafina: 12 000 000 EUR,

— Cetarsa: 12 000 000 EUR,

— Agroexpansión: 5 400 000 EUR,

— WWTE: 4 050 000 EUR,

— Taes: 300 000 EUR,

— ASAJA: 1 000 EUR,

- UPA: 1 000 EUR,

- COAG: 1 000 EUR,

- CCAE : 1 000 EUR (съображение 434 от обжалваното решение).

Отегчаващи и смекчаващи обстоятелства

- 53 Основният размер на наложената на Deltafina глоба е увеличен с 50% поради наличието на отегчаващи обстоятелства, тъй като това предприятие е имало водеща роля в рамките на картела на преработвателите (съображения 435 и 436 от обжалваното решение).
- 54 В съображение 437 от обжалваното решение Комисията посочва, като смекчаващи обстоятелства, че „[с]ъщите фактори, които са изложени в съображения 427—429 [от обжалваното решение], могат да се приложат за поведението на преработвателите, що се отнася само до публичните им преговори и сключването на типови договори (в частност преговорите за ценовите диапазони и допълнителните условия) с представителите на производителите“.
- 55 В съображение 438 от обжалваното решение Комисията добавя, че що се отнася до „тайните“ споразумения, сключени от преработвателите за средната (максимална) доставна цена и за разпределянето на количествата от всеки сорт суров

тютюн, практиките на преработвателите „определено излизат извън предвиденото в приложимата правна уредба, в публичните преговори и в споразуменията с представителите на производителите“. Тя все пак признава, че „публичните преговори между представителите на производителите и преработвателите са определили, поне донякъде, фактичката обстановка (по-специално що се отнася до възможностите за постигане на споразумение и приемане на общо становище), в която преработвателите са могли да развият освен общото становище — което са щели да приемат в контекста на публичните преговори, и своята тайна стратегия относно средните (максимални) доставни цени и относно количествата“.

- 56 Предвид посочените в точки 54 и 55 по-горе обстоятелства Комисията решава да намали с 40% основния размер на определените за преработвателите и Deltafina глоби (съображение 438 от обжалваното решение). Така основният размер на глобата на Agroexpansión е изменен на 3 240 000 EUR (съображение 439 от обжалваното решение).

Максимален размер на глобата съгласно член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003

- 57 В съображения 440—447 от обжалваното решение Комисията проверява дали има основание да измени така изчислените основни размери за отделните адресати, за да не превишават максимално допустимите 10% от оборота съгласно член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003.

- 58 В съображение 441 от обжалваното решение Комисията посочва, че когато съответните дружества принадлежат към една група и е установено, че дружествата майки на тези дружества са упражнявали решаващо влияние върху тях и че поради това дружествата майки носят солидарна отговорност за заплащането на наложените на тяхното дъщерно дружество глоби, посоченият максимален

размер на глобата следва да се определи като се вземе предвид световния оборот на групата.

- 59 След като в съображение 442 от обжалваното решение напомня, че жалбоподателят носи солидарна отговорност за заплащането на наложената на Agroexpansión глоба, в съображение 446 от това решение Комисията приема, че размерът на глобата не трябва да се променя, тъй като консолидираният оборот на жалбоподателя за 2003 г. възлиза на 1 271 700 000 щатски долара (USD). Поради това размерът на глобата на Agroexpansión, определен преди прилагането на Известието относно сътрудничеството, остава 3 240 000 EUR (съображение 447 от обжалваното решение).

Прилагане на Известието относно сътрудничеството и окончателен размер на глобите

- 60 В съображения 448—456 от обжалваното решение Комисията се произнася по прилагането на Известието относно сътрудничеството към случая на преработвателите и на Deltafina. Тя прави намаление с 20% за Agroexpansión в съответствие с точка Г, параграф 2, първо тире от известието (съображение 454 от обжалваното решение).
- 61 В съответствие с член 23, параграф 2, от Регламент № 1/2003 Комисията определя размера на глобите, както следва:

— Deltafina: 11 880 000 EUR,

- Cetarsa: 3 631 500 EUR,

- Agroexpansión: 2 592 000 EUR,

- WWTE: 1 822 500 EUR,

- Taes: 108 000 EUR,

- ASAJA: 1 000 EUR,

- UPA: 1 000 EUR,

- COAG: 1 000 EUR,

- CCAE : 1 000 EUR (съображение 458 от обжалваното решение).

⁶² Жалбоподателят отговаря солидарно за заплащането на глобата, наложена на Agroexpansión, a SCC, SCTC и TCLT — за заплащането на глобата, наложена на WWTE (съображение 458 и член 3 от обжалваното решение).

Производство и искания на страните

- 63 На 21 януари 2005 г. SCC, SCTC и TCLT подават жалба, с която иска отмяна на обжалваното решение (дело T-24/05), а WWTE подава жалба, с която иска намаляване на наложената му с това решение глоба (дело T-37/05).
- 64 На 22 януари 2005 г. Agroexpansión също подава жалба, с която иска намаляване на наложената му с обжалваното решение глоба (дело T-38/05).
- 65 На 28 януари 2005 г. жалбоподателят подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.
- 66 С писмо, постъпило в секретариата на Общия съд на 1 август 2005 г., жалбоподателят иска настоящото дело да бъде съединено с дела T-24/05, T-37/05 и T-38/05.
- 67 В писмо, постъпило в секретариата на Общия съд на 7 септември 2005 г., Комисията посочва, че според нея съединяването на четирите дела не би могло да повиши чувствително ефективността на производството и че оставя на Общия съд да реши дали искането за съединяване следва да се уважи или не.
- 68 Общият съд оставя без уважение искането за съединяване.
- 69 По доклад на съдията докладчик Общият съд (четвърти състав) решава да започне устната фаза на производството и в рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 64 от неговия процедурен правилник, иска от Комисията да отговори на някои въпроси. Комисията изпълнява това искане в определения срок.

70 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание, проведено на 17 юни 2009 г.

71 Жалбоподателят иска от Общия съд:

- да отмени членове 1, 3 и 5 от обжалваното решение в частта, която се отнася до него,
- при условията на евентуалност да намали наложената от Комисията глоба, която Agroxpansión трябва да заплати солидарно с жалбоподателя,
- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

72 Комисията иска от Общия съд:

- да отхвърли жалбата с изключение на третото правно основание, което следва да се уважи частично,
- да осъди жалбоподателя да понесе собствените си съдебни разноски и да заплати част от нейните разноски или при условията на евентуалност да осъди всяка страна да понесе собствените си съдебни разноски.

От правна страна

73 Жалбоподателят сочи в подкрепа на жалбата четири правни основания, изведени:

— първото — от нарушение на член 81, параграф 1 ЕО, на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и на принципа на пропорционалност,

— второто — от нарушение на принципа на пропорционалност и принципа на лична отговорност,

— третото — от нарушение на принципа на пропорционалност и принципа на лична отговорност, както и на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003,

— четвъртото — от нарушение на принципа на защита на оправданите правни очаквания.

74 По време на заседанието жалбоподателят сочи допълнително правно основание, изведено от нарушение на задължението за мотивиране.

75 Първото, второто и петото правно основание по същество са посочени в подкрепа на исканията за частична отмяна на обжалваното решение. Третото и четвъртото правно основание са изложени в подкрепа на исканията за изменение на решението.

76 Петото правно основание ще бъде разгледано след първото, а третото — след четвъртото.

1. По първото правно основание, изведено от нарушението на член 81, параграф 1 ЕО, на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и на принципа на пропорционалност

Доводи на страните

77 Жалбоподателят твърди, че Комисията допуска явна грешка като приема, че през периода на извършване на нарушението той упражнява решаващо влияние върху Agroexpansión и поради това го счита за солидарно отговорен за нарушението. Поради това според жалбоподателя Комисията няма право, от една страна, да го включва сред адресатите на обжалваното решение и от друга страна, да вземе предвид световния му оборот, за да приложи предвидения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 максимален размер от 10% от оборота.

78 В подкрепа на твърденията си жалбоподателят поддържа, че от съдебната практика и от практиката на Комисията при вземане на решения следвало, че само фактът, че дружество майка притежава целия капитал на своето дъщерно дружество, не е достатъчен, за да носи то отговорност за неправомерното поведение на това дъщерно дружество. Би трябвало освен това да се докаже ясно, че съответното дружество майка е участвало пряко в съответните неправомерни практики, носи отговорност за прилагането им, участвало е на срещи на картела или е било непосредствено замесено в нарушението, например като е дало указания на дъщерното си дружество да го извърши. Жалбоподателят се позовава по-специално на точки 28 и 29 от Решение по дело Stora Kopparbergs Bergslags/Комисия, посочено по-горе в точка 29.

- 79 На второ място, жалбоподателят изтъква, че посочените от Комисията в съображение 379 от обжалваното решение обстоятелства не доказват, че той е упражнявал решаващо влияние върху поведението на Agroexpansión. Той оспорва по-специално твърдението на Комисията, че бил уведомен за разглежданите неправомерни практики.
- 80 Във връзка с това жалбоподателят, на първо място, оспорва получаването на посочените в това съображение „отчети за дейността“ и „полеви отчети“. Той отбелязва, че тези доклади са били редовно превеждани на английски, за да се улесни един от членовете на управителния съвет на Agroexpansión, г-н Т., който не говорел испански, да изпълнява функциите си. Той отрича, че същият е бил избран за член на този управителен съвет, за да представлява интересите на групата Dimon, и уточнява, че освен това той временно е бил освободен от всичките си задължения в рамките на групата, след като жалбоподателят предявил иск срещу бившите акционери на Intabex.
- 81 На второ място, жалбоподателката оспорва съдържащото се в същото съображение твърдение, че съществуват множество примери за писма, изхождащи от Agroexpansión, с които то го уведомява за разглежданите неправомерни практики. По-конкретно що се отнася до факса от 14 декември 1998 г. от г-н В., генерален директор на Agroexpansión, той не бил адресиран до жалбоподателя, а до г-н Д., „служител от финансовия отдел на Dimon International, Inc.“, и съдържа само сведения относно договор за продажба на преработен тютюн, сключен между Agroexpansión и Deltafina. Колкото до електронното съобщение от г-н В. до г-н S. от 30 октомври 2000 г., основната му цел била да уведоми получателя за опасност от стачка на производителите на тютюн. Освен това според жалбоподателя г-н S. не бил негов служител, а на Dimon International Services, отговарял за съгласуването на продажбите на преработен тютюн в Европа и не бил член на управителния съвет или ръководител на едно от принадлежащите към групата Dimon дружества. Същото могло да се каже и за електронното съобщение от г-н В. до г-н S. от 9 май 2001 г.

- 82 Трето, що се отнася до другата кореспонденция, посочена в съображение 379 от обжалваното решение, жалбоподателят поддържа, че нито едно от тези писма не се отнася пряко или косвено до разглежданите неправомерни практики или до политиката на Agroexpansión във връзка със закупуването на суров испански тютюн.
- 83 На трето място, жалбоподателят твърди, че Agroexpansión винаги е действало на пазара на закупуване на суров тютюн в Испания като самостоятелна икономическа структура, като е определяло само собствената си търговска политика.
- 84 В подкрепа на това твърдение, след като припомня, че Agroexpansión имало „местно ръководство“, жалбоподателят излага следните факти:
- на 18 ноември 1997 г., когато придобил чрез Intabex 100% от акциите на Agroexpansión, било взето решение ръководителите му да продължат да изпълняват функциите си, по-специално акционерът, който го бил създал и бил негов генерален директор (до декември 2004 г.), г-н В.,
  - в съответствие със сключен на същата дата „Договор за управление“ между Agroexpansión и г-н В. (наричан по-нататък „Договор за управление“) само г-н В. можел да сключва договорите за покупка на суров тютюн и да определя и изпълнява политиката на това дружество във връзка със закупуването на суров тютюн,
  - за взетите от г-н В. решения относно покупката на суров тютюн не било необходимо предварително одобрение или последващо утвърждаване от управителния съвет на Agroexpansión,
  - г-н В. бил единственият член на управителния съвет на Agroexpansión, който участвал в срещите с другите преработватели или с производителите на суров тютюн,

- нито един от четиримата членове на управителния съвет на Agroexpansión не бил едновременно член на управителния съвет или на ръководните органи на жалбоподателя,

- той не бил дал никакво нареждане или указание на Agroexpansión във връзка с посочените по-горе срещи или с политиката във връзка с неговите покупки,

- той никога не бил въвеждал какъвто и да е механизъм за контрол на дейностите на Agroexpansión във връзка със закупуването на тютюн.

85 Комисията иска първото правно основание да се отхвърли.

86 На първо място, Комисията твърди, че от съдебната практика и от нейната практика при вземане на решения следва, че когато дружество майка притежава всички акции на своето дъщерно дружество, може да се презюмира, че то има реално влияние върху търговското поведение на това дъщерно дружество и следователно може да носи отговорност за допуснато от дъщерното дружество нарушение. Следователно Комисията не била длъжна да представя допълнителни доказателства. Комисията уточнява, че дружеството майка може да обори тази презумпция като представи достатъчно доказателства, от които да е видно, че неговото дъщерно дружество в действителност има самостоятелно поведение на пазара.

87 На второ място, Комисията оспорва, че жалбоподателят е провел успешно доказване в горния смисъл. Тя смята, че обстоятелството, че Agroexpansión има собствено местно ръководство, само по себе си не е достатъчно, за да се установи, че то е действало самостоятелно, и отбелязва, че договорът за управление предвижда, че г-н В. трябва да се съобразява със „системите“ и „процедурите“, наложени от управителния съвет на това дружество.

- 88 На трето място, Комисията поддържа, че в преписката ѝ се съдържат доказателства, които потвърждават, че жалбоподателят действително е упражнявал решаващо влияние върху поведението на Agroexpansión. Тя изтъква по-конкретно, че г-н Т. е бил избран за член на управителния съвет на Agroexpansión, за да представлява пред него интересите на групата Dimon и че не е правдоподобно, като се държи сметка за значението на неговите функции в рамките на групата, той никога да не е уведомил жалбоподателя за посочените в съображение 379 от обжалваното решение „отчети за дейността“ и „полеви отчети“. Комисията добавя, че освен от тези доклади, от посочените в това съображение различни писма се установява, че жалбоподателят е бил уведомяван от Agroexpansión за разглежданите неправомерни практики. И накрая, посочени в същото съображение други документи ясно показвали, че жалбоподателят е упражнявал определящо влияние върху някои основни търговски дейности на Agroexpansión като договарянето и изпълнението на договорите със Cetarsa и Deltafina и че той е бил уведомен от дъщерното си дружество за условията за закупуване и действащата правна уредба в сектора на суровия тютюн в Испания.

Преценка на Общия съд

- 89 Следва да се припомни, че общностното право на конкуренцията се отнася до дейността на предприятията (Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Recueil, стр. I-123, точка 59) и че понятието за предприятие включва всеки субект, който извършва икономическа дейност, независимо от неговия правен статут и начин на финансиране (Решение на Съда от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P и C-213/02 P, Recueil, стр. I-5425, точка 112).
- 90 В съдебната практика се уточнява също, че в този контекст понятието за предприятие трябва да бъде схващано като обозначаващо една стопанска единица дори ако от юридическа гледна точка тази стопанска единица е съставена от няколко физически или юридически лица (Решение на Съда от 14 декември 2006 г.

по дело Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, C-217/05, Recueil, стр. I-11987, точка 40 и Решение на Общия съд от 15 септември 2005 г., по дело DaimlerChrysler/Комисия, T-325/01, Recueil, стр. II-3319, точка 85).

- 91 Когато такъв стопански субект нарушава правилата на конкуренцията, според принципа на личната отговорност същият следва да отговаря за това нарушение (вж. в този смисъл Решение на Съда от 8 юли 1999 г. по дело Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, стр. I-4125, точка 145, Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело Cascades/Комисия, C-279/98 P, Recueil, стр. I-9693, точка 78 и Решение на Съда от 11 декември 2007 г. по дело ETI и др., C-280/06, Recueil, стр. I-10893, точка 39).
- 92 Що се отнася до въпроса при какви обстоятелства юридическо лице, което не е извършител на нарушението, все пак подлежи на санкциониране, от постоянната съдебна практика произтича, че дружеството майка може да носи отговорност за поведението на дъщерното дружество по-конкретно когато това дъщерно дружество, макар и да има отделна правосубектност, не определя по самостоятелен начин своето поведение на пазара, а изпълнява главно указанията, дадени му от дружеството майка (Решение на Съда по дело Imperial Chemical Industries/Комисия, точка 29 по-горе, точки 132 и 133, Решение на Съда от 14 юли 1972 г. по дело Geigy/Комисия, 52/69, Recueil, стр. 787, точка 44 и Решение на Съда от 21 февруари 1973 г. по дело Europemballage и Continental Can/Комисия, 6/72, Recueil, стр. 215, точка 15), в частност поради икономическите, организационните и юридическите връзки между тези два правни субекта (вж. по аналогия Решение по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 89 по-горе, точка 117 и Решение по дело ETI и др., точка 91 по-горе, точка 49)
- 93 Всъщност в такава ситуация дружеството майка и неговото дъщерно дружество са част от една и съща стопанска единица и следователно са едно-единствено предприятие по смисъла на съдебната практика, посочена в точки 89 и 90 по-горе. Следователно не свързаното с нарушението отношение на подбудителство между дружеството майка и неговото дъщерно дружество, нито — на по-силно основание — участието на първото в посоченото нарушение, а фактът, че те

представяват едно-единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО, позволява на Комисията да адресира до дружеството майка решение за налагане на глоби (Решение на Общия съд от 12 декември 2007 г. по дело Akzo Nobel и др./Комисия, T-112/05, Сборник, стр. II-5049, точка 58).

- ⁹⁴ От съдебната практика следва също, че Комисията не може просто да установи, че дружеството майка може да упражнява решаващо влияние върху поведението на своето дъщерно дружество, а трябва и да провери дали действително е упражнено такова влияние (вж. в този смисъл Решение по дело Imperial Chemical Industries/Комисия, точка 29 по-горе, точка 137 и Решение по дело AEG-Telefunken/Комисия, точка 29 по-горе, точка 50).
- ⁹⁵ В особения случай, когато дружество майка притежава изцяло капитала на своето дъщерно дружество, което е нарушило общностните правила на конкуренция, от една страна, това дружество майка може да упражнява решаващо влияние върху поведението на дъщерното дружество (вж. в този смисъл Решение по дело Imperial Chemical Industries/Комисия, точка 29 по-горе, точки 136 и 137) и от друга страна, съществува оборима презумпция, според която посоченото дружество майка действително упражнява решаващо влияние върху поведението на своето дъщерно дружество (вж. в този смисъл Решение по дело AEG-Telefunken/Комисия, точка 29 по-горе, точка 50 и Решение по дело PVC II, точка 29 по-горе, точки 961 и 984).
- ⁹⁶ При тези обстоятелства е достатъчно Комисията да докаже, че целият капитал на дъщерно дружество е собственост на неговото дружество майка, за да се презюмира, че последното упражнява решаващо влияние върху търговската политика на това дъщерно дружество. Въз основа на това Комисията ще може да приеме, че дружеството майка трябва да носи солидарна отговорност за заплащането на наложената на неговото дъщерно дружество глоба, освен ако това дружество майка, в чиято тежест е да обори тази презумпция, не представи достатъчно доказателства, въз основа на които да се установи, че неговото дъщерно дружество има самостоятелно поведение на пазара (вж. в този смисъл Решение по дело Stora Kopparbergs Bergslags/Комисия, точка 29 по-горе, точка 29).

- 97 Макар действително в точки 28 и 29 от Решение по дело *Stora Kopparbergs Bergslags/Комисия*, точка 29 по-горе, Съдът да посочва наред с притежаването на 100% от капитала на дъщерното дружество и други обстоятелства, каквито са неоспорването на влиянието, което дружеството майка упражнява върху търговската политика на своето дъщерно дружество, и общото представителство на двете дружества по време на административното производство, все пак Съдът отбелязва тези обстоятелства само за да посочи всички факти, на които Общият съд основава своите съображения, а не за да постави прилагането на посочената по-горе в точка 95 презумпция в зависимост от представянето на допълнителни данни за действителното упражняване на влияние от дружеството майка (Решение на Общия съд от 8 октомври 2008 г. по дело *Schunk и Schunk Kohlenstoff-Technik/Комисия*, T-69/04, Сборник, стр. II-2567, точка 57).
- 98 Накрая, следва да се уточни, че презумпцията, изведена от притежаването на целия капитал, може да се приложи не само в случаи, когато е налице пряка връзка между дружеството майка и неговото дъщерно дружество, но и в случаи като настоящия, когато тази връзка е непряка, опосредена от междинно дъщерно дружество.
- 99 Освен това следва да се напомни, че съгласно член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 Комисията може с решение да наложи глоби на предприятията, нарушили член 81, параграф 1 ЕО, като глобите не могат да надвишават 10% от оборота от предходната стопанска година на всяко от предприятията, участвали в нарушенията. Същата е и разпоредбата на член 15, параграф 2 от Регламент № 17.
- 100 Съгласно постоянната съдебна практика по член 15, параграф 2 от Регламент № 17 посоченият в тези разпоредби оборот е целият оборот на съответното предприятие (Решение на Съда от 7 юни 1983 г. по дело *Musique Diffusion française* и др./Комисия, 100/80-103/80, Recueil, стр. 1825, точка 119, Решение на Общия съд от 29 април 2004 г. по дело *Tokai Carbon* и др./Комисия, T-236/01, T-239/01, T-244/01-T-246/01, T-251/01 и T-252/01, Recueil, стр. II-1181, точка 367

и Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело JFE Engineering и др./Комисия, T-67/00, T-68/00, T-71/00 и T-78/00, Recueil, стр. II-2501, точка 533), тоест на предприятието, което отговаря за нарушението и съответно е било подведено под отговорност (Решение на Общия съд от 20 март 2002 г. по дело ABB Asea Brown Boveri/Комисия, T-31/99, Recueil, стр. II-1881, точка 181 и Решение на Общия съд от 4 юли 2006 г. по дело Hoek Loos/Комисия, T-304/02, Recueil, стр. II-1887, точка 116).

- 101 Що се отнася до използваното в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 понятие „предходна стопанска година“, то трябва да се разбира като обозначаващо стопанската година, която предхожда приемането на решението на Комисията, освен в особените случаи, в които оборотът за тази стопанска година не съдържа никакви полезни указания за действителното икономическо положение на съответното предприятие и за подходящия размер на глобата, която следва да му се наложи (вж. в този смисъл Решение на Съда от 7 юни 2007 г. по дело Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, C-76/06 P, Сборник, стр. I-4405, точки 25, 29 и 30); в случая обаче това не е така.
- 102 Оттук следва, че във връзка с това правно основание трябва да се прецени дали Комисията основателно е приела, че в случая съответното предприятие се състои от Agroexpansión и от дружеството, което оглавява групата, към която то принадлежи, а именно жалбоподателя. Ако отговорът е утвърдителен, предвид припомнените в точки 99—101 по-горе принципи ще трябва да се приеме, че в съображения 442 и 446 от обжалваното решение Комисията правилно е изчислила гореспомнатия таван от 10 % от оборота спрямо консолидирания оборот на жалбоподателя за 2003 г.
- 103 За да се отговори на този въпрос, следва най-напред да се определи какви критерии е използвала Комисията в обжалваното решение, за да приеме, че дружеството майка носи отговорност за извършеното от дъщерното му дружество нарушение, както и дали тези критерии са съобразени с установените в съдебната практика принципи в тази област, а след това следва да се провери дали Комисията правилно е приложила тези критерии, за да заключи, че Agroexpansión и жалбоподателят образуват един-единствен стопански субект.

По критериите, които е използвала Комисията в обжалваното решение, за да подведе дружеството майка под отговорност за извършеното от дъщерното дружество нарушение

- 104 От обжалваното решение е видно, че за да подведе дружеството майка под отговорност за извършеното от негово дъщерно дружество нарушение и след това да го включи заедно с дъщерното дружество сред адресатите на това решение и да приеме, че то носи солидарна отговорност за заплащането на наложената на посоченото дъщерно дружество глоба, Комисията възприема следния подход.
- 105 Комисията изхожда от схващането, че такова подвеждане под отговорност е възможно, когато дружеството майка и неговото дъщерно дружество са част от една и съща стопанска единица и поради това са едно-единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО (вж. съображение 374 от обжалваното решение).
- 106 Основното обстоятелство, на което се основава Комисията, за да докаже, че дружеството майка и неговото дъщерно дружество се намират в такова положение, е, че последното няма самостоятелно поведение на пазара (вж. съображение 371 от обжалваното решение), тъй като липсата на самостоятелност се дължи на упражняваното от дружеството майка „решаващо влияние“ върху поведението на дъщерното дружество (вж. съображения 18, 372, 373, 378, 380, 381, 383, 391, 392, 397, 399, 400, 422 и 441 от обжалваното решение).
- 107 В това отношение Комисията счита, че не може просто да констатира, че дружеството майка е имало възможност да упражнява решаващо влияние върху поведението на своето дъщерно дружество, а трябва да докаже, че действително е упражнено такова влияние (вж. по-специално съображения 18, 376, 384, 391, 392, 397, 399 и 400 от обжалваното решение).

- 108 Така по-конкретно от съображение 384 от обжалваното решение се установява, че ако Комисията е преценила, че Seri не може да носи отговорност за нарушението, извършено от Cetarsa, въпреки че то притежава почти 80% от неговия капитал, това е поради факта, че в преписката ѝ няма никакви данни, въз основа на които да може да се установи, че последното не е определяло самостоятелно поведението си на пазара.
- 109 Също така от съображение 18 от обжалваното решение се установява, че причината, поради която Комисията е счела, че нито Universal, нито изцяло притежаваното от него дъщерно дружество Universal Leaf са отговорни за неправомерното поведение на Taes — дъщерно дружество на Universal Leaf, в което същото притежава 90% от капитала, е, че тя не е разполагала с достатъчно доказателства за това, че тези дружества действително са упражнявали решаващо влияние върху Taes.
- 110 Комисията е смятала да приложи същите принципи в случая на дружествата майки на WWTE, що се отнася до периода преди май 1998 г. Поради това най-напред тя се опитва да докаже, че тези дружества майки са упражнявали съвместен контрол върху WWTE заедно с председателя на управителния съвет на това дружество и двама членове на неговото семейство, като по този начин показва, че те били в състояние да упражняват решаващо влияние върху поведението на това дружество (вж. съображения 388—391 от обжалваното решение). След това въз основа на редица обстоятелства, посочени в съображение 391 от обжалваното решение, Комисията се стреми да докаже, че посочените дружества майки действително са упражнявали такова влияние върху поведението на WWTE (вж. съображения 391, 392 и 400 от обжалваното решение).
- 111 Освен това Комисията отбелязва, че според съдебната практика в особения случай, когато дружеството майка притежава целия капитал на своето дъщерно дружество, може да се презумира, че първото действително упражнява решаващо влияние върху поведението на второто (вж. съображение 372 от обжалваното решение).

- 112 В настоящия случай обаче, за да подведе дружества майки, които се намират в такова положение, под отговорност за извършеното от тяхното дъщерно дружество нарушение, Комисията решава не просто да приложи тази презумпция, но и да се основе на фактически обстоятелства, чрез които да докаже, че тези дружества майки действително са упражнявали решаващо влияние върху своето дъщерно дружество, и така да потвърди посочената презумпция (вж. по-специално съображения 372, 375, 376 и 378 от обжалваното решение).
- 113 Така от съображение 18 от обжалваното решение ясно личи, че ако Комисията не е счела, че крайното и междинното дружество майка на Deltafina, а именно Universal и Universal Leaf, са отговорни за неправомерното поведение на своето дъщерно дружество, независимо че те го контролират напълно, то е поради това, че тя не е разполагала с достатъчно доказателства, че тези дружества действително са упражнявали решаващо влияние върху въпросното дъщерно дружество. В същия смисъл следва да се разбира съображение 376 от обжалваното решение, въпреки че текстът му е донякъде двусмислен. По-конкретно, макар наистина в това съображение Комисията да заявява, че в преписката „няма данни Universal [...] и Universal Leaf действително да са участвали в разглежданите в [обжалваното решение] деяния“, все пак, тълкувано във връзка със съображение 18 от това решение и поставено в контекста на същото, изявлението ѝ не може да се разбира в смисъл, че причината, поради която Комисията не е подвела под отговорност тези две дружества майки (или което и да било друго дружество майка), е, че те не са участвали в нарушението.
- 114 Освен това от съображение 18 от обжалваното решение също толкова ясно личи, че причината, поради която Комисията не е подвела Intabex под отговорност за неправомерното поведение на Agroexpansión, независимо че същото е изцяло контролирано от него, е липсата на достатъчно доказателства, че Intabex действително е упражнявало решаващо влияние върху дъщерното си дружество, тъй като участието му в него е било само от финансово естество (вж. също съображение 376 от обжалваното решение).

- 115 За сметка на това именно поради твърдяното от нея наличие на такива доказателства за периода след май 1998 г. по отношение на дружествата майки на WWTE и поради обстоятелството, че първите притежават изцяло капитала на второто (освен в продължение на не повече от няколко месеца, когато притежават почти целия капитал), Комисията подвежда тези дружества майки под отговорност за нарушението (вж. по-специално съображения 375, 393, 396 и 398 от обжалваното решение).
- 116 Комисията е смятала да следва същия подход в случая на жалбоподателя. Така, за да приеме, че той трябва да носи отговорност за неправомерното поведение на Agroexpansión от началото на втората половина на 1997 г., тя не се основава просто на презумпцията, произтичаща от факта, че от този момент жалбоподателят притежава изцяло капитала на Agroexpansión (вж. съображения 375, 377 и 378 от обжалваното решение), но също така взема предвид и някои допълнителни обстоятелства, от които било видно, че той действително упражнявал решаващо влияние върху поведението на същото това дружество (вж. съображения 375 и 378—380 от обжалваното решение).
- 117 Този извод следва по-специално от второто изречение в съображение 378 от обжалваното решение, въпреки че в него се посочва, че тези допълнителни обстоятелства потвърждават, че жалбоподателят „е можел“ да упражнява такова влияние (вж. точка 33 по-горе). Вярно е, както самата Комисия признава в отговора си на един от писмените въпроси на Общия съд, че това изречение е можело да бъде „формулирано по-ясно“. Все пак, тълкувано във връзка със съображения 372 и 377 от обжалваното решение и с първото изречение в съображение 378 от това решение, то може да се разбира само в смисъла, посочен в точка 116 по-горе.
- 118 Накрая, Комисията проверява основателността на доводите, които съответните дъщерни дружества (и/или техните дружества майки) посочват в отговора си на изложението на възраженията, за да докажат самостоятелното си поведение на пазара (вж. по-специално съображения 381 и 399 от обжалваното решение). Тя отхвърля доводите на жалбоподателя като неубедителни, в частност защото „съществуването на местно управление на испанското му дъщерно дружество

не [изключва] възможността [жалбоподателят] да е упражнявал решаващо влияние върху това дъщерно дружество“ (съображение 381 от обжалваното решение).

- 119 Трябва да се уточни, че Комисията е възприела изложения по-горе в точки 105—107, 111 и 112 подход не само по отношение на крайните дружества майки, но и по отношение на междинните дружества майки, както личи — що се отнася до последните — от случаите на Universal Leaf, Intabex, SCTC и TCLT.
- 120 Във връзка с това следва да се допълни, че посоченият метод — независимо дали в случая на жалбоподателя е правилно приложен (въпрос, който ще бъде разгледан по-долу) — напълно съответства на установените от съдебната практика в тази област принципи, така както са припомнени в точки 89—98 по-горе.
- 121 Разбира се, що се отнася до особения случай, когато дружеството майка притежава изцяло капитала на свое дъщерно дружество, което е нарушило правилата на конкуренцията, Комисията, не само е приложила установената от съдебната практика презумпция (вж. точки 95 и 96 по-горе), за да докаже, че първото дружество действително е упражнявало решаващо влияние върху търговската политика на второто, но освен това е взела предвид други фактически обстоятелства, които да потвърдят упражняването на такова влияние.
- 122 Действайки по този начин обаче, Комисията само увеличава необходимата степен на доказване, за да приеме за установено, че е изпълнено условието за действително упражняване на решаващо влияние, като същевременно се съобразява изцяло с основното понятие за стопанска единица, което е в основата на цялата съдебна практика относно отговорността на юридическите лица, които съставляват едно и също предприятие, за извършените нарушения.

123 Важно е да се уточни, че когато по дело, което се отнася до нарушение, в което участват няколко различни предприятия, Комисията възприема в установените от съдебната практика рамки определен метод, за да прецени дали следва да търси отговорност както от фактически извършилите нарушението дъщерни дружества, така и от техните дружества майки, тя трябва, освен ако не са налице особени обстоятелства, да приложи за тази цел едни и същи критерии по отношение на всички тези предприятия. Всъщност Комисията е длъжна да спазва принципа на равно третиране, който според постоянната съдебна практика изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. по-специално Решение на Съда от 13 декември 1984 г. по дело *Sermide*, 106/83, *Recueil*, стр. 4209, точка 28 и Решение на Общия съд от 14 май 1998 г. по дело *BPB de Eendracht/Комисия*, T-311/94, *Recueil*, стр. II-1129, точка 309). Впрочем следва да се отбележи, че Комисията споделя тази гледна точка, когато в съображение 384 от обжалваното решение посочва, че „макар да е възможно конкретните обстоятелства, които могат да [я] накарат [...] да подведе дадено дружество майка под отговорност за поведението на неговото дъщерно дружество, да са различни във всеки отделен случай, принципът за недопускане на дискриминация не е нарушен, щом като има последователност при прилагането на принципите относно отговорността“.

По въпроса дали жалбоподателят и *Agroexpansión* представляват един-единствен стопански субект

124 Следва да се провери дали Комисията правилно е приложила изложените в точки 105—107, 111 и 112 по-горе критерии, за да стигне до извода, че от втората половина на 1997 г. жалбоподателят и *Agroexpansión* представляват един-единствен стопански субект и поради това жалбоподателят трябва да носи солидарна отговорност за нарушението и за заплащането на глобата и да бъде сред адресатите на обжалваното решение.

- 125 Безспорно е, че в периода от 18 ноември 1997 г. до датата на приемането на обжалваното решение чрез участието си в Intabex жалбоподателят притежава целия капитал на Agroexpansión. Ето защо не може да се оспорва, че през целия този период жалбоподателят е можел да упражнява решаващо влияние върху поведението на това дружество (вж. точка 95 по-горе).
- 126 Затова следва да се провери дали за същия период е изпълнено и условието жалбоподателят действително да е упражнявал такова решаващо влияние, както твърди Комисията.
- 127 Във връзка с това трябва да се припомни, че що се отнася до дъщерните дружества, които се контролират изцяло от техните дружества майки, в обжалваното решение Комисията не просто е приложила посочената в точки 95, 96 и 111 по-горе презумпция, за да подведе въпросните дружества под отговорност за извършеното от техните дъщерни дружества нарушение, а е взела предвид и допълнителни обстоятелства, които сочат, че действително е упражнено решаващо влияние (вж. точки 112—117 по-горе).
- 128 Следователно трябва да се провери дали въз основа на възприетите в обжалваното решение обстоятелства, наред с това, че жалбоподателят притежава целия капитал на Agroexpansión, Комисията надлежно е доказала, че през разглеждания период жалбоподателят действително е упражнявал решаващо влияние върху поведението на Agroexpansión. Тези обстоятелства са посочени в съображение 379 от обжалваното решение, както и в бележки под линия 303—305 от това решение. По същество това са различните отчети и писма на Agroexpansión, които според Комисията са били предназначени за жалбоподателя.
- 129 Ако това е така, следва да се провери дали твърденията на жалбоподателя, изложени в точки 83 и 84 по-горе, могат да оборят този извод.

— Относно „отчетите за дейността“ и „полевите отчети“

- 130 Комисията посочва редица съставени от Agroexpansión „отчети за дейността“ и „полеви отчети“, като в частност отбелязва, че в тях често се споменават разглежданите незаконни практики. Тези отчети, общо 14 на брой и обхващащи периода от декември 1998 г. до май 2001 г., са изброени в бележка под линия 303 от обжалваното решение.
- 131 Най-напред следва да се отбележи, че посочените отчети съдържат подробна информация не само за различни аспекти от търговската дейност на Agroexpansión, например за хода на кампаниите за изкупуване на суров тютюн (закупени количества, изкупна цена и т.н.), за преработените количества суров тютюн и за сключените със Cetarsa договори за първична манипулация на част от тютюна, за промените в нормативната уредба в тютюневия сектор и за срещите в рамките на Anetab и със земеделските сдружения и обединенията на производители, но и — както се подчертава в съображение 379 от обжалваното решение — за разглежданите незаконни практики.
- 132 След това трябва да се отбележи, че както личи от преписката, отчетите са били изготвяни от г-н В. и са били адресирани до членовете на управителния съвет на Agroexpansión.
- 133 По този въпрос трябва да се отбележи, че в същия ден, в който придобива всички акции на Agroexpansión, жалбоподателят — действайки посредством изцяло притежаваното от него дъщерно дружество Intabex, което има чисто финансово участие в Agroexpansión — заменя трима от четиримата членове на управителния съвет и назначава в него две лица (г-н G. и г-н T.), които вече са заемали длъжности в други дружества от групата Dimon. Така, към онзи момент г-н G. е бил и изпълнителен директор на Compañía de Filipinas, SA, дъщерно дружество на Intabex със седалище в Испания и с дейност в областта на производството на

черен тютюн, а г-н Т. е бил освен това служител на Dimon International Services и член на управителния съвет на това дружество (до август 1998 г.).

134 При това положение следва по-конкретно да се подчертае значението на функциите, изпълнявани от г-н Т. в групата Dimon. Всъщност, освен че е бил член на управителния съвет на Agroexpansión през целия период след придобиването на същото от жалбоподателя и член на управителния съвет на Dimon International Services до август 1998 г., г-н Т. е бил и в управителния съвет на две други дружества от групата Dimon, а именно Intabex Holding Worldwide, SA (от 1998 г. до 1999 г.) и LRH Travel Ltd (до ноември 2000 г.). Освен това, както посочва жалбоподателят в отговора си на изложението на възраженията, на това лице е била възложена задачата „да допринесе за интегрирането на групата Intabex в групата Dimon“. Към това се добавя фактът, че както ще бъде обяснено по-подробно в точка 152 по-долу, множество приложени към преписката писма сочат, че Agroexpansión се е консултирало с г-н Т. във връзка с търговската си дейност или е искало от него предварително съгласие за вземането на някои важни решения. Предвид тези обстоятелства Комисията основателно приема, че г-н Т. е действал от името на дружеството, което оглавява групата Dimon, а именно жалбоподателя, и е играел ролята на посредник между последното и Agroexpansión. Този извод не може да бъде опроверган с обстоятелството, че между г-н Т. и жалбоподателя възниква спор, поради което през август 1998 г. Dimon го освобождава от длъжността член на управителния съвет на Dimon International Services. Всъщност след тази дата г-н Т. не само остава служител на това дружество, но и запазва длъжността си в управителния съвет на Agroexpansión, на Intabex Holding Worldwide и на LRH Travel.

135 Изложените в точки 132—134 по-горе обстоятелства сочат, че чрез назначените от него членове на управителния съвет на Agroexpansión, и в частност чрез г-н Т., жалбоподателят е смятал да упражнява контрол върху дейността на това дружество и да следи за развитието на тази дейност в съответствие с търговската политика на групата Dimon. Следователно, въпреки че формално „отчетите за дейността“ и „полевите отчети“ са били изпращани на посочените

членове, а не пряко на самия жалбоподател, Комисията основателно приема в съображение 380 от обжалваното решение, че това дружество е било информирано за съдържанието на отчетите, и в частност за разглежданите незаконни практики. Тази констатация намира подкрепа и в обстоятелството, посочено в съображение 379 от обжалваното решение, че въпросните отчети редовно са били превеждани от испански на английски език, който е работният език на жалбоподателя.

- 136 Накрая, трябва да се отбележи, установеният факт, че жалбоподателят, който несъмнено е можел да упражнява решаващо влияние върху поведението на Agroexpansión (вж. точки 95 и 125 по-горе), изобщо не се е противопоставил на незаконните практики, за които е знаел, нито е взел мерки по отношение на дъщерното си дружество, за да го накара да прекрати участието си в нарушението, и то въпреки риска от налагането на санкции или от предявяването на иски за обезщетение от страна на трети лица, на който е изложен поради това си поведение (вж. също съображение 382 от обжалваното решение). Поради това Комисията е имала основание да заключи, че жалбоподателят мълчаливо е одобрил участието в нарушението, и да приеме, че този подход е допълнителен признак за упражняването на решаващо влияние върху поведението на дъщерното му дружество.

— Относно писмата между Agroexpansión и жалбоподателя

- 137 Комисията се основава и на известен брой писма, разменени според нея между Agroexpansión и жалбоподателя, като посочва, че в някои от тях се споменават разглежданите незаконни практики, други се отнасят до договорите за преработка, съответно за продажба на преработения тютюн, които жалбоподателят е сключил със Cetarsa и Deltafina, а трети са свързани по-общо с условията за изкупуване на суров тютюн и приложимата в Испания нормативна уредба.

- 138 Що се отнася до писмата от първата от споменатите в точка 137 по-горе категории, в съображение 379 от обжалваното решение Комисията дава примери, като препраща към съображения 168 и 179 и към бележки под линия 217 и 229 от това решение.
- 139 В това отношение трябва най-напред да се отбележи, че в тези писма наистина се споменават разглежданите незаконни практики.
- 140 Всъщност, противно на твърденията на жалбоподателя, посоченият в съображение 168 от обжалваното решение факс от 14 декември 1998 г. от г-н В. до г-н D. (от Dimon International, дъщерно дружество на групата Dimon, установено в Съединените щати) не се е отнасял единствено до сключения от Agroexpansión и Deltafina договор за продажба на преработен тютюн, но и до въпросните практики. Това ясно личи от третия абзац от факса, в който г-н В. посочва следното:

„Ще Ви информирам веднага щом получа цените на четирите дружества. Мога обаче още отсега да Ви кажа, че проблемите, които по време на посещенията ни в Испания изглеждаха така сериозни, всъщност отпаднаха, защото всички дружества се спряха на уговорената цена от 87 [испански песети (ESP)] (с точност до 2 или 3 ESP) [за килограм], и това са официалните цени, въпреки че предполагахме, че и Cetarsa като нас е превеждало други суми на производителите.“

- 141 Следва да се отбележи, че обратно на това, което жалбоподателят дава да се разбере, г-н D. не е бил просто служител във финансовия отдел на Dimon International, а едновременно е бил именно и член на управителния съвет на жалбоподателя.
- 142 В съображение 179 от обжалваното решение се посочва един доклад на г-н В. с дата 5 май 1998 г., който е предназначен за г-н Т. и копие от който г-н В. изпраща предишния ден по факса до останалите двама членове на управителния

съвет на Agroexpansión. Следва да се отбележи, че в този доклад, в който се описва ходът на кампанията по изкупуване на тютюн през 1998 г., се посочва и че „Agroexpansión съществено допринася за постигането на споразумение между предприятията с цел избягването на ценовата война от [предходната] година“, че „цените са договорени със сдруженията и с [обединенията на тютюнопроизводителите]“, че „за първи път [...] бе избегната войната между предприятията и всяко получи възможност да закупи количествата, които търсеше“, и че „преговорите с [тези обединения] бяха трудни, но всички предприятия поддържаха позициите си открито и в дух на сътрудничество“. В същия доклад се посочва, че Agroexpansión и WWTE се ангажират да закупят същите количества тютюн като предходната година и че преработвателите са се споразумели да платят авансово на обединенията на производителите по 35 ESP/kg за сорт „Вирджиния“ и по 45 ESP/kg за сортовете „Бърлей“. Накрая в доклада се отбелязва „нуждата в бъдеще от други споразумения между преработвателите“. Предвид тези обстоятелства е неоспоримо, че разглежданите незаконни практики са споменати в доклада от 5 май 1998 г.

¹⁴³ Същото се отнася и за електронното съобщение от г-н В. до г-н S. от 30 октомври 2000 г., посочено в бележка под линия 217 от обжалваното решение. Всъщност в това съобщение г-н В. първо напомня, че на срещата в рамките на Anetab преработвателите са обсъждали исканията на обединенията и сдруженията на производителите за увеличаване на цените и единодушно са решили да не ги приемат. По-нататък той посочва, че на една от срещите с тези обединения и сдружения преработвателите не са променили позицията си и ясно са заявили, че отхвърлят направените искания за 20 % увеличение.

¹⁴⁴ Що се отнася до електронното съобщение от г-н В. до г-н S. от 9 май 2001 г., посочено в бележка под линия 229 от обжалваното решение, в него се отбелязва, че преработвателите са провели среща в централата на Anetab, „за да се подготвят за обсъжданията с производителите относно цените“, и в този смисъл ясно се споменава фактът, че преработвателите са се договаряли относно изкупните цени за суровия тютюн.

- 145 След това, както по отношение на посочените по-горе „отчети за дейността“ и „полеви отчети“, трябва да се приеме, че Комисията основателно приема в съображение 380 от обжалваното решение, че жалбоподателят е бил информиран за съдържанието на документите, посочени в точки 140—144 по-горе, и съответно за разглежданите незаконни практики, въпреки че формално тези документи не са му били изпращани.
- 146 Така, що се отнася до доклада от 5 май 1998 г., който г-н В. изпраща на г-н Т. (вж. точка 142 по-горе), в точка 134 по-горе вече беше пояснено, че г-н Т. е действал от името на жалбоподателя и е играел роля на посредник между това дружество и Agroexpansión. Що се отнася до изпратения на г-н D. от Dimon International факс от 14 декември 1998 г. (вж. точка 140 по-горе), достатъчно е да се припомним, че именно той е бил член на управителния съвет на жалбоподателя.
- 147 Що се отнася до електронните съобщения от 30 октомври 2000 г. и 9 май 2001 г. (вж. точки 143 и 144 по-горе), те са били изпратени на г-н S. Противно на поддържаното от жалбоподателя, г-н S. не е обикновен служител на Dimon International Services, а е заемал първостепенна висока длъжност в групата Dimon, поради което Комисията е имала основание да смята, че той, както и г-н Т., е действал от името на дружеството, което оглавява групата, в случая жалбоподателя. Така в отговора си на изложението на възраженията (приложен от жалбоподателя към жалбата му) Agroexpansión посочва, че от 2000 г. г-н S. „изпълнява длъжност по координиране на действията в Европа“. Освен това в отговор от 18 март 2002 г. на искане на сведения от страна на Комисията, която тя е представила на Съда в отговор на поставен ѝ писмен въпрос в рамките на процесуално-организационните действия (вж. точка 69 по-горе), Agroexpansión уточнява, че г-н S. изпълнява функциите на „регионален директор за Европа на групата Dimon“. В годишния финансов отчет за приключилата на 30 юни 2001 г. данъчна година, който е представил на U.S. Securities Exchange Commission (комисия за контрол

на борсовите операции), жалбоподателят посочва, че от 1999 г. г-н S. е назначен от него на длъжност „Senior Vice President-Regional Director Europe“.

- 148 Някои данни в електронното съобщение от 9 май 2001 г. и в отговора на г-н S. на това съобщение допълнително потвърждават значението на поста му в групата Dimon. В това съобщение например г-н В. уведомява г-н S. за срещата си с председателя на управителния съвет на Deltafina по време на общата среща в централата на Anetab, с когото обсъдили два въпроса, които той определя като „много важни“, и го уведомява, че председателят на управителния съвет на Deltafina ще се свърже с него възможно най-бързо, за да постигнат съгласие по тези въпроси. В електронно съобщение от същия ден г-н S. отговаря на г-н В., че малко преди това е говорил с председателя на управителния съвет на Deltafina и са се уговорили да се срещнат много скоро. Той също така уведомява г-н В., че е съгласен с направените от него предложения по посочените по-горе въпроси.
- 149 Накрая, след като жалбоподателят изобщо не предприема действия във връзка с участието на Agroexpansión в нарушението, въпреки че е знаел за него, Комисията е имала основание да заключи, че той мълчаливо е одобрил неправомерното поведение на дъщерното дружество, и да приеме, че това е допълнително указание за упражняването на решаващо влияние върху поведението на дъщерното дружество (вж. точка 136 по-горе).
- 150 Що се отнася до писмата от втората от споменатите в точка 137 по-горе категории, те са посочени в бележка под линия 304 от обжалваното решение. Става дума най-вече за факсове и електронни съобщения между г-н В., от една страна, и г-н Т. или г-н S., от друга. По изложените в точки 134, 147 и 148 по-горе съображения следва да се счита, че тези лица са действали от името на жалбоподателя.
- 151 Някои от тези писма се отнасят до един договор, сключен през септември 1998 г. и предроговорен през 2001 г., с който някои от дейностите на Agroexpansión по преработката на тютюна са възложени на Cetarsa като подизпълнител. От

посочените писма ясно личи, че този договор е сключен от г-н В. от името и за сметка на жалбоподателя и че чрез г-н Т. и г-н S. това дружество действително е упражнявало решаващо влияние върху преговорите по този договор.

- 152 Така във факс от 9 септември 1998 г. до г-н Т. г—н В. посочва, че неотдавна е провел няколко срещи със Cetarsa, за да се опита да намери решение по „неуредените въпроси на [жалбоподателя]“, и изрично пита г-н Т. дали е съгласен с някои от договорните условия, посочени в изпратения заедно с факса протокол от една от тези срещи. Трябва да се подчертае, че във въпросния протокол г-н В. изрично е посочен като представител на жалбоподателя. В същия смисъл следва да се отбележи, че във факс от 14 септември 1998 г. г-н В. уведомява г-н Т., че „съобразно указанията [му]“ отново се е срещнал със Cetarsa и че са внесени измененията в бъдещия им договор, за които преди това е взел съгласието на г-н Т. Във факс от 15 септември 1998 г. г-н В. уведомява г-н Т., че е предал на Cetarsa предложението за изменение, което той му е дал предишния ден, и че това дружество преработвател е направило насрещно предложение. Г-н В. пита г-н Т. дали трябва да приеме това предложение. Накрая следва да се отбележи, че в окончателния вариант на сключения със Cetarsa договор, който г-н В. изпраща на г-н Т. с факс от 18 септември 1998 г., жалбоподателят изрично е посочен като една от двете страни по договора, а г-н В. — като негов представител.

- 153 Наред с това следва да се посочи, че в електронно съобщение от 3 април 2001 г. г-н В. уведомява г-н S. за хода на споменатите в точка 152 по-горе преговори по договора, като изразява опасения, че Cetarsa ще наложи на жалбоподателя същите условия, за които се е споразумяло с председателя на управителния съвет на Deltafina г-н М. при успоредно сключения с него договор от името на Universal, и поради това моли г-н S. да се свърже с г-н М. От електронното писмо, с което на следващия ден г-н S. отговаря на г-н В., става ясно, че той наистина се е опитал да се свърже с г-н М.

- 154 Накрая трябва да се отбележи, че в електронно съобщение от 7 март 2001 г. г-н В. осведомява г-н S. за срещата, която „съгласно уговореното в Камбърли“ (седалището на Dimon International Services в Обединеното кралство) е провел предишния ден с представител на Cetarsa и на която са обсъждали в частност някои аспекти на договора, за който към онзи момент са преговаряли със Cetarsa.
- 155 Други писма от втората от споменатите в точка 137 по-горе категории се отнасят до договора, съгласно който Deltafina изкупува голяма част от преработения тютюн на Agroexpansión. Например във факс от 14 септември 1998 г. г-н Т. иска сведения от г-н В. за някои цени и за други условия по този договор. С факс от същия ден г-н В. изпраща на г-н Т. исканите сведения. Освен това във факса от 14 декември 1998 г., посочен в точка 140 по-горе, г-н В. не само споменава разглежданите незаконни практики, но и отговаря на поставения му във връзка с изпълнението на този договор въпрос на г-н D. — член на управителния съвет на жалбоподателя. Накрая, от посоченото в точки 144 и 147 по-горе електронно съобщение от 9 май 2001 г. се установява не само че жалбоподателят е бил информиран за посочените практики, но и че е упражнявал влияние върху търговските отношения между Agroexpansión и Deltafina.
- 156 Накрая, третият вид писма, посочени в точка 137 по-горе, са изброени в бележка под линия 305 от обжалваното решение.
- 157 Това са електронни съобщения от г-н В. до г-н S., които се отнасят по-общо до условията за изкупуване на суров тютюн и до приложимата нормативна уредба в Испания, както посочва Комисията в съображение 379 от обжалваното решение. Тези писма са релевантни, доколкото доказват, че чрез г-н S. жалбоподателят е следил отблизо положението на испанския пазар.

158 Доводът на жалбоподателя, че разгледаните в точки 150—157 по-горе писма нямат никаква връзка с изкупуването на суров тютюн, е ирелевантен. Всъщност самостоятелността на дъщерното дружество спрямо дружеството майка не трябва да се преценява само за дейността му във връзка със стоките, до които се отнася нарушението. Както вече бе посочено в точка 92 по-горе, за да се установи дали дъщерното дружество самостоятелно определя поведението си на пазара, следва да се вземат предвид всички релевантни обстоятелства относно икономическите, организационните и юридическите връзки между дъщерното дружество и дружеството майка, които обстоятелства могат да са различни в отделните случаи и следователно не подлежат на изчерпателно изброяване.

— Относно доводите, с които жалбоподателят обосновава твърдението си, че Agroexpansión е действало самостоятелно на пазара

159 Най-напред следва да се отбележи, че съображенията на жалбоподателя до голяма степен се опират на схващането, че за да отговаря за извършеното от дъщерното дружество нарушение, дружеството майка трябва да упражнява решаващо влияние върху дъщерното дружество именно за дейностите, пряко свързани с това нарушение, тоест в случая за изкупуването на суров тютюн. Това схващане обаче е неправилно по изложените в точки 92 и 158 по-горе съображения.

160 В този смисъл твърдението на жалбоподателя, че никога не е въвеждал механизъм за контрол на дейността на Agroexpansión по изкупуване на суров тютюн, не е достатъчно, за да се установи, че последното е действало самостоятелно на пазара. Същото се отнася и за твърдението му, че никога не е давал нареждания или указания на Agroexpansión относно политиката му по изкупуване или относно срещите му с другите преработватели или с производителите. Тези твърдения са още по-неубедителни, като се има предвид, че видно от разгледаните в точки 150—155 по-горе документи, жалбоподателят — чрез г-н Т. или г-н S. — е участвал активно в други аспекти на търговската политика на Agroexpansión,

а именно възлагането на някои дейности по преработка на суровия тютюн на подизпълнители и продажбата на преработения тютюн.

¹⁶¹ Освен това обстоятелството, че когато придобива Agroexpansión, Intabex остава г-н В. и другите ръководители на Agroexpansión на заеманите от тях длъжности, само по себе си не доказва, че Agroexpansión действа самостоятелно на пазара. Всъщност, както посочва жалбоподателят в отговора си на изложението на възраженията, това не е резултат от независимо решение на Agroexpansión, а решение на самия жалбоподател, който обяснява това свое решение с липсата на опит във връзка с изкупуването на суров тютюн в Испания и с езиковата бариера.

¹⁶² Освен това макар наистина договорът за управление да дава на г-н В. широки правомощия при управлението на Agroexpansión, и в частност при изкупуването на суров тютюн, това не променя факта, че в член 1, параграф 1 от него изрично е предвидено, че г-н В. е длъжен да следва в частност „методите и процедурите, определени от управителния съвет на Agroexpansión“. Освен това съгласно член 1, параграф 2 от договора за управление г-н В. е длъжен „да информира редовно и подробно [този управителен съвет] за дейностите на дружеството и да изготвя и представя евентуално изискваните от съвета отчети на посочените дати и в указания формат“. При това положение е ясно, че при изпълнението на функциите си, включително свързаните с изкупуването на суров тютюн, г-н В. е действал под контрола на управителния съвет на Agroexpansión и съобразно указанията, които този съвет евентуално му е давал. На въпроса, който Общият съд му постави по този повод в съдебното заседание, жалбоподателят изрично заяви, че както при всички дружества в Испания, управителният съвет на Agroexpansión има правомощия да отхвърля, изменя или отменя решенията на генералния директор. Дори да се приеме за доказано, че на практика този управителен съвет никога не е упражнявал тези правомощия, нито е въвеждал „методи“ или „процедури“ като посочените по-горе, това изобщо не променя факта,

че противно на поддържаното от жалбоподателя, г-н В. не е разполагал с пълна свобода на действие при управлението на дружеството, нито дори при определянето на политиката му по изкупуване на суров тютюн. Следва да се добави, че правомощията, предоставени на г-н В. с договора за управление, съвсем не са необичайни, нито отличават Agroexpansión от други испански дружества, както жалбоподателят иска да внуши. Всъщност е съвсем обичайно управителният съвет на дружеството да не се занимава с въпросите на текущата му дейност.

163 Предвид установеното в точка 135 по-горе, а именно че чрез назначените от него членове на управителния съвет на Agroexpansión, и в частност чрез г-н Т., жалбоподателят е упражнявал надзор над дейността на това дружество, доводите във връзка с договора за управление и предоставените на г-н В. правомощия не са убедителни. В същия смисъл, що се отнася по-общо до факта, че Agroexpansión има собствено местно ръководство, следва да се приеме, както приема и Комисията, че той сам по себе си не доказва, че то определя пазарното си поведение самостоятелно спрямо дружеството майка. В случая макар Agroexpansión наистина да е било в такова положение, това не променя факта, че е действало под надзора на жалбоподателя и че той дори е играл важна роля във връзка с някои аспекти на търговската му политика (вж. по-специално точки 150—155 по-горе).

164 Накрая, що се отнася до довода на жалбоподателя, че никой от четирите членове на управителния съвет на Agroexpansión не е бил едновременно член и на неговия управителен съвет или на неговите собствени ръководни органи, следва да се отбележи, че независимо от обстоятелството, че припокриването на функциите между дружество майка и неговото дъщерно дружество е едно от указанията за реалното упражняване на решаващо влияние, от липсата на такова припокриване не може да се направи извод, че това дъщерно дружество действа самостоятелно на пазара. Следва да се добави, че както вече беше посочено в точка 133 по-горе, двама от четиримата членове на управителния съвет на Agroexpansión, назначени от жалбоподателя, когато чрез Intabex е придобил Agroexpansión, към момента вече са изпълнявали важни функции в други дружества от групата Dimon.

- 165 От всички изложени по-горе съображения следва, че Комисията основателно приема, че Agroexpansión и жалбоподателят представляват един-единствен стопански субект, считано от 18 ноември 1997 г., и съответно приема, че отговарят солидарно за нарушението и за заплащането на глобата, и адресира обжалваното решение и до двамата.
- 166 Предвид напомнените в точки 99—101 по-горе принципи следва да се заключи, че Комисията правилно е изчислила предвидения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 таван от 10% от оборота спрямо консолидирания оборот на жалбоподателя за 2003 г. — годината, предхождаща приемането на обжалваното решение.
- 167 Следователно първото правно основание трябва да се отхвърли като неоснователно.

2. По петото правно основание, изведено от нарушение на задължението за мотивиране

Доводи на страните

- 168 В съдебното заседание жалбоподателят изложи ново правно основание, изведено от нарушаване на задължението за мотивиране. В подкрепа на това правно основание той сочи, първо, че от обжалваното решение не става ясно, че посочените в съображение 379 от това решение обстоятелства имат за цел да подкрепят презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние, което се установява от факта, че той притежава изцяло капитала на Agroexpansión. Тези

обстоятелства се отнасяли всъщност до възможността да се упражнява такова влияние. Освен това от обжалваното решение не ставало ясно и че Комисията приемала, че отчетите и писмата, предадени на г-н Т., били предназначени за жалбоподателя. На последно място в писмените си изложения за установяването на това обстоятелство Комисията се основавала на документ, който не бил посочен в обжалваното решение, а именно факс от 29 април 1998 г. от г-н В. до г-н Т.

- 169 Комисията изтъква, че петото правно основание следва да се отхвърли като недопустимо, тъй като е ново, но и тъй като е неоснователно.

Преценка на Общия съд

- 170 Следва да се отбележи, че жалбоподателят повдига за първи път едва в съдебното заседание правно основание, изведено от нарушение на задължението за мотивиране. В случая обаче това не е пречка Общият съд да го разгледа. Всъщност в производствата по жалби за отмяна правното основание, изведено от липса или непълнота на мотивите на съответния акт, е абсолютно основание за отмяна, което може и дори трябва да бъде разгледано служебно от съда на Съюза, и следователно страните могат да го посочват на всеки етап от производството (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 13 декември 2001 г. по дело *Krupp Thyssen Stainless и Acciai speciali Terni/Комисия*, Т-45/98 и Т-47/98, *Recueil*, стр. II-3757, точка 125).
- 171 Съгласно постоянната съдебна практика изискваните от член 253 ЕО мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол. Изискването за мотивиране следва да се преценява в зависимост от

обстоятелствата по конкретния случай, по-специално в зависимост от съдържанието на акта, от естеството на изложените мотиви и от интереса, който адресатите или други лица, засегнати пряко и лично от акта, могат да имат от получаване на разяснения. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на даден акт отговарят на изискванията на член 253 ЕО следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (вж. Решение на Съда от 2 април 1998 г. по дело Комисия/Sytraval и Brink's France, C-367/95 P, Recueil, стр. I-1719, точка 63 и цитираната съдебна практика и Решение по дело Hoek Loos/Комисия, точка 100, по-горе, точка 58).

172 Постоянна съдебна практика е и че когато решение по член 81 ЕО се отнася до множество адресати и се поставя въпросът кой носи отговорност за нарушението, това решение трябва да е надлежно мотивирано по отношение на всеки един от адресатите и най-вече по отношение на тези от тях, които по смисъла на това решение трябва да понесат отговорността за нарушението (Решение на Общия съд от 28 април 1994 г. по дело AWS Benelux/Комисия, T-38/92, Recueil, стр. II-211, точка 26 и Решение на Общия съд от 27 септември 2006 г. по дело Akzo Nobel/Комисия, T-330/01, Recueil, стр. II-3389, точка 93).

173 В настоящия случай от направеното в точки 27—37 по-горе резюме на частта от обжалваното решение, която се отнася до неговите адресати, както и от направените в точки 104—119 по-горе констатации, се установява, че в посоченото решение Комисията е обяснила в достатъчна степен причините, поради които е решила да подведе жалбоподателя под отговорност за извършеното от Agroexpansión нарушение. По този начин, позовавайки се на практиката на Съда и на Общия съд, Комисията е посочила принципите, които е смятала да приложи, за да определи посочените адресати. По-конкретно, когато става въпрос за жалбоподателя, тя отбелязва, че от втората половина на 1997 г. той притежава целия капитал на Agroexpansión. След това тя приема за установено, че жалбоподателят действително е упражнявал решаващо влияние върху търговската политика на Agroexpansión, като в това отношение се позовава не само на презумпцията, произтичаща от притежаването на целия капитал на дъщерното

дружество, но и на някои допълнителни обстоятелства, които потвърждават това действително упражняване на влияние. Накрая Комисията приема, че нито един от доводите, посочени от жалбоподателя в отговора му на изложението на възраженията, не позволява да се направи извод в обратен смисъл.

174 Безспорно второто изречение от съображение 378 от обжалваното решение, в което се посочва, че описаните в следващото съображение допълнителни елементи потвърждават „презумпцията, че [жалбоподателят] е бил в състояние да упражнява определящо влияние“, може да доведе до объркване. Независимо от това, както беше посочено по-горе в точка 117, от съображение 372 във връзка със съображение 377, както и от първото изречение от съображение 378 от обжалваното решение ясно личи, че всъщност тези обстоятелства целят да потвърдят презумпцията, че дружество майка упражнява ефективно решаващо влияние върху поведението на дъщерното си дружество, когато притежава изцяло капитала му. Жалбоподателят има в още по-малка степен основание да твърди, че не е могъл да разбере в този смисъл обжалваното решение, при положение че в жалбата си той оспорва изрично възможността посочените обстоятелства да бъдат потвърждение за упражняването от него решаващо влияние върху Agroexpansión. Презумпцията, установена от посочената в съображение 372 от обжалваното решение съдебна практика и припомнена в точки 95 и 96 по-горе, очевидно се отнася не до възможността да се упражнява такава влияние, а до неговото реално упражняване.

175 Освен това жалбоподателят не би могъл сериозно да твърди и, че преди да се запознае с писмените изложения на Комисията, не е могъл да разбере, че според нея е трябвало да се счита, че г-н Т. е действал от негово име като посредник. Действително, от една страна, повечето от документите, изрично посочени в бележки под линия 303 и 304 от обжалваното решение, които освен това са описани от Комисията в това решение като изпратени на жалбоподателя, са били изпратени на г-н Т. От друга страна, както в отговора си на изложението на възраженията, така и в жалбата жалбоподателят излага подробно становище относно ролята и функциите на г-н Т. в групата Dimon, като набляга именно на факта, че той никога не е бил член на неговия управителен съвет, на неговите ръководни органи или на персонала му.

- 176 Накрая, когато става въпрос за факса от 29 април 1998 г. изпратен от г-н В. на г-н Т., достатъчно е да се отбележи, че той не е използван от Общия съд като доказателство в подкрепа на извода на Комисията, че жалбоподателят е упражнявал решаващо влияние върху поведението на Agroexpansión, тъй като това обстоятелство е доказано напълно от посочените в съображение 379 от обжалваното решение доказателства (вж. точки 128 и 130—158 по-горе).
- 177 От това следва, че петото правно основание трябва да бъде отхвърлено като неоснователно.

3. По второто правно основание, изведено от нарушение на принципите на пропорционалност и на лична отговорност

Доводи на страните

- 178 Във второто правно основание, повдигнато при условията на евентуалност спрямо първото, жалбоподателят изтъква, че Комисията е нарушила принципите на пропорционалност и на лична отговорност, като е приела, че той трябва да носи отговорност за допуснатото от Agroexpansión нарушение, без да е доказала, че той е имал пряко участие в него, например като е дал конкретни инструкции на това дъщерно дружество или като е наблюдавал участието му в картела. Той твърди, че обстоятелството, че дружество майка е получило „изолирани сведения“ относно ограничителни практики, в които участва нейното дъщерно дружество, не е достатъчно, за да бъде държано то отговорно за неправомерното поведение на това дъщерно дружество. Би следвало поне да се докаже, че то е било уведомявано „периодично и редовно“ или „в подробности“ за това нарушение.

- 179 Като се позовава на доводите, изложени в подкрепа на първото правно основание, жалбоподателят повтаря, че той не е знаел за съобщенията, които му били изпращани от Agroexpansión и съдържали сведения относно политиката на това дружество по закупуването или доказателства за разглежданите неправомерни практики.
- 180 Комисията смята, че второто правно основание трябва да се отхвърли по същите съображения както първото, тъй като по същество то го преповтаря.

Преценка на Общия съд

- 181 На първо място, следва да се отхвърли доводът, който жалбоподателят извежда от обстоятелството, че Комисията не била доказала неговото непосредствено участие в нарушението, например чрез даване на указания на своето дъщерно дружество да извърши това нарушение или като наблюдавал участието на това дъщерно дружество в картела. Всъщност, както вече бе посочено в точка 93 по-горе, не свързаното с нарушението отношение на подбудителство между дружеството майка и неговото дъщерно дружество, нито — на по-силно основание — участието на първото в споменатото нарушение, а фактът, че те представляват едно единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО, позволява на Комисията да адресира до дружеството майка решение за налагане на глоби.
- 182 След това трябва да се припомни, че за да приеме, че жалбоподателят следва да носи отговорност за извършеното от Agroexpansión нарушение, Комисията се основава не само на презумпцията за ефективно упражняване на решаващо влияние, изведена от притежаването на целия капитал на дъщерното дружество, но и на допълнителни доказателства, установяващи наличието на такова упражняване на влияние от страна на жалбоподателя. Тези доказателства представляват различни писма от Agroexpansión, от които се установява, че жалбоподателят чрез г-н Т., г-н S. или г-н D не само е бил уведомяван за разглежданите неправомерни практики, но също и — което тя пропуска да отбележи при разглеждане на настоящото правно основание — се е намесвал в някои търговски отношения

между дъщерното му дружество и Deltafina или Cetarsa, като е следял отблизо положението на испанския пазар (вж. точки 130—158 по-горе).

- 183 На последно място, не може сериозно да се твърди, че жалбоподателят е получавал само „изолирани сведения“ относно разглежданите неправомерни практики. Всъщност тези практики се посочват в отчетите за дейността на Agroexpansión за февруари, март, април и октомври 1999 г. и за януари, май, септември и ноември 2000 г. в полевия отчет на Agroexpansión за месец май 2001 г., във факса от 14 декември 1998 г., изпратен от г-н. В. на г-н. D. (вж. точка 140 по-горе), в доклада на г-н В. от 5 май 1998 г. (вж. точка 142 по-горе) и в електронните съобщения от 30 октомври 2000 г. и от 9 май 2001 г., изпратени от г-н В. на г-н S. (вж. точки 143 и 144 по-горе).
- 184 С оглед изложените по-горе съображения второто правно основание следва да се отхвърли като неоснователно. Поради това следва да се отхвърли и искането за частична отмяна на обжалваното решение.

4. По четвъртото правно основание, изведено от нарушение на принципа на защита на оправданите правни очаквания

Доводи на страните

- 185 Жалбоподателят твърди, че Agroexpansión е преустановило участието си в нарушението веднага след първите действия на Комисията и я упреква за това, че е нарушила оправданите му правни очаквания, като не е взела предвид това смекчаващо обстоятелство в съответствие с точка 3 от Насоките, както и с практиката си по взимане на решения при определяне на размера на глобата.

- 186 Според жалбоподателя Комисията можела да пропусне да вземе предвид такова смекчаващо обстоятелство само когато имало съзнателно нарушаване на правилата на конкуренцията.
- 187 Освен това в репликата си той подчертава, че е преустановил нарушението не преди датата на първите действия на Комисията, а още същия ден, в който те били осъществени, а именно на 3 октомври 2001 г.
- 188 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.
- 189 Като се позовава на твърдението на жалбоподателя, че той е преустановил нарушението едва на 3 октомври 2001 г. (вж. точка 187 по-горе), в дубликата си Комисията иска от Общия съд да увеличи допълнително началния размер на глобата с още 5 % на основание продължителността на нарушението. В действителност участието на жалбоподателя в нарушението при това положение продължило повече от пет години и шест месеца.

Преценка на Общия съд

- 190 Следва да се припомни, че по принцип при определяне размера на глобите Комисията трябва да се съобразява със собствените си насоки. В Насоките обаче не се посочва, че Комисията трябва винаги да взема предвид поотделно всяко едно от смекчаващите обстоятелства, изброени в точка 3 от същите, и тя не е длъжна да предоставя автоматично допълнително намаление на това основание, тъй като дали евентуално намаление на глобата е подходящо на основание на смекчаващи обстоятелства, трябва да се преценява цялостно, като се вземат предвид всички релевантни обстоятелства. Всъщност приемането на Насоките

не води до ирелевантност на по-ранната съдебна практика, съгласно която при определяне на размера на глобите, които възнамерява да наложи, Комисията разполага със свобода на преценка, която ѝ позволява да вземе или да не вземе предвид определени елементи в зависимост от обстоятелствата в конкретния случай. Така, когато в Насоките липсват императивни указания относно смекчавашите обстоятелства, които могат да бъдат взети предвид, следва да се приеме, че Комисията си запазва определена свобода да прецени като цяло значението на евентуалното намаляване на размера на глобите поради смекчавашите обстоятелства (вж. Решение на Общия съд от 14 декември 2006 г. по дело Raiffeisen Zentralbank Österreich/Комисия, T-259/02-T-264/02 и T-271/02, Recueil, стр. II-5169, точка 473 и цитираната съдебна практика).

- 191 По смисъла на точка 3, трето тире от Насоките „преустановяването на нарушението веднага след намесата на Комисията (по-специално когато тя извършва проверки)“ е едно от смекчавашите обстоятелства.
- 192 Според установената съдебна практика обаче това преустановяване може логично да се приеме за смекчавашо обстоятелство само ако съществуват причини да се предположи, че разглежданите предприятия са подтикнати от въпросната намеса да прекратят антиконкурентното си поведение, а случаят, при който преди датата на първата намеса на Комисията нарушението вече е приключило, не попада в приложното поле на тази разпоредба от Насоките (Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело Dalmine/Комисия, T-50/00, Recueil, стр. II-2395, точки 328 и 329 след обжалване, потвърдено с Решение на Съда от 25 януари 2007 г. по дело Dalmine/Комисия, C-407/04 P, Сборник, стр. I-82, точка 158).
- 193 В случая обаче нарушението е преустановено на 10 август 2001 г., тоест преди датата на първите проверки на Комисията, извършени на 3 октомври 2001 г. Въсъщност, както се установява от съображение 432 от обжалваното решение, въпреки че преработвателите заявяват, че картелът им престава да съществува на последната посочена дата, Комисията приема за крайна дата на нарушението първата от посочените дати, тъй като „последното доказателство“, с което разполага, е за срещата на 10 август 2001 г., спомената в съображение 260 от

обжалваното решение. При това положение преустановяването на нарушението не представлява смекчаващо обстоятелство при определянето на размера на глобата.

¹⁹⁴ Следва да се добави, че дори да беше приела, че нарушението е преустановено в същия ден, в който е извършила първите си проверки, Комисията пак е можела да не вземе предвид посоченото от жалбоподателя обстоятелство. Всъщност намаляването на глобата поради преустановяване на нарушението веднага след първата намеса на Комисията не може да бъде автоматично, а зависи от преценката на Комисията за обстоятелствата в конкретния случай в пределите на дискреционните ѝ правомощия. В това отношение прилагането на точка 3, трето тире от Насоките в полза на дадено предприятие ще бъде особено подходящо в ситуация, при която антиконкурентният характер на разглежданото поведение не е очевиден. Обратно, неговото прилагане по принцип ще бъде по-неподходящо в ситуация, при която поведението е ясно антиконкурентно, ако се приеме, че това е установено (Решение на Общия съд от 11 март 1999 г. по дело *Aristrain/Комисия*, T-156/94, *Recueil*, стр. II-645, точка 138 и Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело *Mannesmannröhren-Werke/Комисия*, T-44/00, *Recueil*, стр. II-2223, точка 281).

¹⁹⁵ В случая няма съмнение в антиконкурентния характер на поведението на *Agroexpansión*. Всъщност картелът на преработвателите, който е създаден с цел определяне на цените и подялба на пазара (вж. съображения 278—317 от обжалваното решение), представлява класически тип особено тежко нарушение (вж. съображения 409—411 от обжалваното решение) на правото на конкуренцията и още при първите си действия в тази област Комисията многократно е посочвала неправомерността на този род поведение. Освен това картелът е включвал тайна част, което потвърждава, че *Agroexpansión* е съзнавало напълно неправомерността на поведението си.

¹⁹⁶ От това следва, че четвъртото правно основание трябва да се отхвърли като неоснователно.

197 Що се отнася до искането на Комисията за допълнително увеличаване на определения начален размер на глобата на Agroexpansión с 5 % на основание продължителността на нарушението, Общият съд приема, че то не следва да бъде уважено. Всъщност като изтъква, че нарушението е преустановено на 3 октомври 2001 г., а не на 10 август 2001 г., жалбоподателят не смята да оспорва направената от Комисията преценка на продължителността на нарушението, а по-скоро иска да отговори на изложения от нея в писмената ѝ защита довод, че като се вземе предвид втората дата като дата, на която е преустановено нарушението, това вече се отразява благоприятно на положението на жалбоподателя.

5. По третото правно основание, изведено от нарушение на принципите на пропорционалност и на лична отговорност, както и на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003

Доводи на страните

198 При излагане на третото правно основание, повдигнато при условията на евентуалност спрямо първото, жалбоподателят препраща към съображение 386 от обжалваното решение и изтъква, че той не можел да се счита за отговорен за извършеното от Agroexpansión нарушение в периода преди 18 ноември 1997 г. и че следователно глобата трябвало да бъде намалена съответно.

199 Жалбоподателят смята, че за посочения период глобата трябвало да се изчисли, без да се прилага коефициентът за възпиращ ефект към началния размер на глобата, тъй като по това време Agroexpansión не било част от мултинационална компания.

- 200 Когато става въпрос за периода от 18 ноември 1997 г. до 10 август 2001 г., жалбоподателят изтъква, че глобата трябва да се изчисли, като се извади от размера на глобата, наложена на Agroexpansión с член 3 от обжалваното решение, размерът, който се отнася изключително до Agroexpansión за периода преди 18 ноември 1997 г.
- 201 Комисията признава, че размерът на глобата, която жалбоподателят е задължен да заплати солидарно с Agroexpansión, трябвало да бъде по-нисък от общия размер на глобата, наложена на това дружество. Независимо от това тя отхвърля довода на жалбоподателя, че размерът на глобата трябвало да се изчисли, като се изключи прилагането на коефициента за възпиращ ефект за периода преди 18 ноември 1997 г. Тя смята, че жалбоподателят трябва да отговаря солидарно с Agroexpansión за заплащане на глобата до размера от 2 332 800 EUR, докато посоченото дружество трябвало да остане задължено за заплащането на целия размер на глобата, а именно 2 592 000 EUR (от които 259 200 EUR изключително негово задължение). Комисията получава размера от 2 332 800 EUR, като отчита обстоятелството, че жалбоподателят може да носи отговорност за нарушението само за периода от около три години и девет месеца, и следователно като увеличава началния размер на глобата, когато става въпрос за жалбоподателя само с 35%.

Преценка на Общия съд

- 202 Следва да се отбележи, че е безспорно и че от съображение 386 от обжалваното решение се установява, че жалбоподателят не е могъл да носи отговорност за извършеното от Agroexpansión нарушение за периода преди 18 ноември 1997 г., тъй като едва от последната посочена дата той образува с него една единна икономическа структура и следователно едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО. След като солидарното задължение за заплащане на глобата може да включва само периода на нарушението, през който дружеството майка и неговото дъщерно дружество образуват такова предприятие, Комисията не е имала основание да задължи жалбоподателя да заплати солидарно с Agroexpansión пълния размер на наложената на последното дружество глоба, тоест 2 592 000 EUR,

а именно размер, който се отнася до целия период на нарушението. Ето защо третото правно основание трябва да се уважи.

6. По определянето на окончателния размер на глобата

- 203 Следователно обжалваното решение трябва да се измени в частта, в която се приема, че жалбоподателят носи солидарна отговорност с Agroexpansión за заплащането на целия размер на определената за това дружество глоба.
- 204 При упражняване на правото си на пълен съдебен контрол Общият съд счита, че е уместно да изчисли частта от този размер, който жалбоподателят трябва да заплати солидарно с Agroexpansión, като следва предложената от Комисията в нейните писмени изложения логика, а именно като възприеме метода и критериите, приложени от нея в обжалваното решение при определяне размера на глобите, които следва да бъдат наложени на адресатите на решението (вж. точки 38—61 по-горе).
- 205 Така на първо място следва да се започне със същия начален размер като използвания за глобата на Agroexpansión, а именно 3 600 000 EUR.
- 206 Всъщност, на първо място, фактът, че жалбоподателят не може да носи солидарна отговорност за нарушението за периода преди 18 ноември 1997 г., не се отразява на квалификацията на това нарушение като „много сериозно“ (съображения 408—414 от обжалваното решение).

- 207 Второ, този факт е без значение и относно взимането предвид на „конкретното значение“ на всяко предприятие и на отражението на неговото неправомерно поведение върху конкуренцията (съображение 415 от обжалваното решение).
- 208 Наистина, от една страна, той не се отразява на констатацията, че „приносът“ на преработвателите към разглежданите незаконни практики като цяло е сходен (съображение 418 от обжалваното решение).
- 209 От друга страна, той не може да се отрази на основателността на разпределянето на преработвателите в три категории и на поставянето на Agroexpansión във втората от тях (за която се предвижда начален размер от 1 800 000 EUR), тъй като това е направено, като са отчетени пазарните дялове на всеки от преработвателите на пазара на изкупуване на испански суров тютюн през 2001 г., последната година на нарушението (съображения 419—421 от обжалваното решение).
- 210 Трето, що се отнася до коефициента за възпиращ ефект 2, който е приложен към началния размер на глобата на Agroexpansión, прилагането му остава оправдано в рамките на настоящото изчисление, тъй като той се основава на общия размер на средства на съответното предприятие през 2003 г., годината предхождаща приемането на обжалваното решение (съображения 422 и 423 от обжалваното решение). Както беше посочено по-горе при разглеждане на първото правно основание, през 2003 г. Agroexpansión и жалбоподателят заедно образуват една-единствена икономическа структура и следователно — едно такова предприятие.
- 211 Следва да се подчертае в това отношение, че отчитането на големината и общите ресурси на съответното предприятие, за да се гарантира достатъчен възпиращ

ефект на глобата, се основава на целеното въздействие върху посоченото предприятие, тъй като санкцията не трябва да бъде пренебрежимо малка именно по отношение на финансовите възможности на същото. При това положение, за да може да се прецени възпиращият характер на една глоба по отношение на дадено предприятие, което се счита отговорно за нарушение, не може да се взима предвид положението към началото на нарушението. Съществува опасност вземането предвид на това положение да доведе до налагането на глоба, която или е прекалено ниска, за да има достатъчно възпиращо действие, когато междуременно оборотът на съответното предприятие се е увеличил, или е по-висока от необходимата за постигане на възпиращо действие, когато междуременно оборотът на съответното предприятие е намалял.

- 212 На второ място обаче, тъй като жалбоподателят може да носи отговорност само за нарушението за срок от около три години и девет месеца за периода между 18 ноември 1997 г. и 10 август 2001 г., началният размер от 3 600 000 EUR трябва да се увеличи с 35 %, а не с 50 %, както за Agroexpansión, на основание продължителността на нарушението. Следователно за определяне на размера на глобата, за заплащането на която жалбоподателят носи солидарна отговорност с Agroexpansión, трябва да се вземе предвид основният размер от 4 860 000 EUR.
- 213 На трето място, фактът че жалбоподателят не може да носи отговорност за нарушението за периода преди 18 ноември 1997 г., е без значение за намалението с 40 % на основния размер на основание смекчаващи обстоятелства (съображения 437—439 от обжалваното решение). Следователно основният размер, който трябва да се вземе предвид, трябва да се определи на 2 916 000 EUR. С оглед на оборота на съответното предприятие през 2003 г., този размер не трябва да се приспособява, за да се спази максималният размер от 10 % от оборота, предвиден в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003.
- 214 На четвърто място, що се отнася до прилагането на Известието относно сътрудничеството, трябва да се отбележи, че в постановеното днес Решение по дело T-38/05, Agroexpansión/Комисия (Сборник, стр. II-7005) Общият съд при-

ема, че следва да направи в полза на Agroexpansión, на основание на сътрудничеството, допълнително намаление от 5 %, като се добави към това от 20 %, което вече е направено в обжалваното решение. Следователно в случая също следва да се приложи намаление с 25 % на посочения по-горе размер от 2 916 000 EUR.

- 215 От всички изложени по-горе съображения следва, че частта от наложената на Agroexpansión глоба, която жалбоподателят трябва да бъде задължен да заплати солидарно с него, следва да се определи в размер на 2 187 000 EUR.
- 216 В останалата част жалбата следва да се отхвърли.

По съдебните разноски

- 217 По смисъла на член 87, параграф 2 от Процедурния правилник всяка загубила делото страна, се осъжда да заплати съдебните разноски, ако има искане в този смисъл. Въз основа на параграф 3, първа алинея от същата разпоредба Общият съд може да разпредели разноските, ако всяка страна е загубила делото по едно или няколко от предявените основания.
- 218 В настоящия случай, тъй като жалбата е частично уважена, с оглед на обстоятелствата по делото е справедливо жалбоподателят да понесе девет десети от направените от него съдебни разноски и девет десети от тези на Комисията, а последната да понесе една десета от направените от нея съдебни разноски и една десета от тези на жалбоподателя.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти състав)

реши:

- 1) **Частта от глобата, наложена на Agroexpansión, SA в член 3 от Решение С (2004) 4030 окончателен на Комисията от 20 октомври 2004 година относно процедура по прилагане на член 81, параграф 1 [ЕО] (преписка СОМР/С.38.238/В.2 — Суров тютюн — Испания), за заплащането на която Alliance One International, Inc. отговаря солидарно с Agroexpansión, се определя на 2 187 000 EUR.**
- 2) **Отхвърля жалбата в останалата част.**
- 3) **Alliance One International понася девет десети от собствените си разноски и девет десети от разноските на Европейската комисия, която следва да понесе една десета от собствените си разноски и една десета от направените от Alliance One International разноски.**

Czúcz

Labucka

O'Higgins

Обявено в публично съдебно заседание в Люксембург на 12 октомври 2011 година.

Подписи

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора	II - 7108
1. Жалбоподателят и административното производство	II - 7108
2. Обжалваното решение	II - 7111
3. Адресати на обжалваното решение	II - 7113
4. Определяне на размера на глобите	II - 7118
Начален размер на глобите	II - 7119
Основен размер на глобите	II - 7122
Отегчаваци и смекчаваци обстоятелства	II - 7123
Максимален размер на глобата съгласно член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003	II - 7124
Прилагане на Известието относно сътрудничеството и окончателен размер на глобите	II - 7125
Производство и искания на страните	II - 7127
От правна страна	II - 7129
1. По първото правно основание, изведено от нарушението на член 81, параграф 1 ЕО, на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и на принципа на пропорционалност	II - 7130
Доводи на страните	II - 7130
Преценка на Общия съд	II - 7134
По критериите, които е използвала Комисията в обжалваното решение, за да подведе дружеството майка под отговорност за извършеното от дъщерното дружество нарушение	II - 7139

По въпроса дали жалбоподателят и Agroexpansiyn представляват един- единствен стопански субект	II - 7144
— Относно „отчетите за дейността“ и „полевите отчети“	II - 7146
— Относно писмата между Agroexpansiyn и жалбоподателя	II - 7148
— Относно доводите, с които жалбоподателят обосновава твърде- нието си, че Agroexpansiyn е действало самостоятелно на паза- ра	II - 7155
2. По петото правно основание, изведено от нарушение на задължението за мо- тивизиране	II - 7158
Доводи на страните	II - 7158
Преценка на Общия съд	II - 7159
3. По второто правно основание, изведено от нарушение на принципите на про- порционалност и на лична отговорност	II - 7162
Доводи на страните	II - 7162
Преценка на Общия съд	II - 7163
4. По четвъртото правно основание, изведено от нарушение на принципа на за- щита на оправданите правни очаквания	II - 7164
Доводи на страните	II - 7164
Преценка на Общия съд	II - 7165
5. По третото правно основание, изведено от нарушение на принципите на про- порционалност и на лична отговорност, както и на член 23, параграф 2 от Ре- гламент № 1/2003	II - 7168
Доводи на страните	II - 7168
Преценка на Общия съд	II - 7169
6. По определянето на окончателния размер на глобата	II - 7170
По съдебните разноски	II - 7173